

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ภาสกร วงศ์กระจำง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

LEARNING MANAGEMENT BASED ON SQ4R TECHNIQUE WITH
GRAPHIC ORGANIZERS TOWARDS READING
ABILITY OF GRADE 2 STUDENTS

PASSAKORN WONGGRAJANG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2023

COPPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

LEARNING MANAGEMENT BASED ON SQ4R TECHNIQUE WITH
GRAPHIC ORGANIZERS TOWARDS READING
ABILITY OF GRADE 2 STUDENTS

PASSAKORN WONGGRAJANG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2023

COPPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

..... รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นานนเรศ อากาศสุวรรณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	
ผู้วิจัย	นายภาสกร วงศ์กระจำง	ปีการศึกษา 2566
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. มนตรี เด่นดวง	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา จำนวน 1 ห้องเรียนรวมนักเรียนทั้งสิ้น 30 คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์, ผังกราฟิก, ความสามารถด้านการอ่าน, นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Independent Study Title	Learning Management Based on SQ4R Technique with Graphic Organizers Towards Reading Ability of Grade 2 Students
Researcher	Mr. Passakorn Wongkrajang Academic Year 2023
Degree	Master of Education Program in Curriculum and Instruction
Advisor	Dr. Montree Denduang

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare reading ability of Grade 2 students' between before and after learning management based on SQ4R technique with graphic organizers, 2) to compare reading ability of Grade 2 students' between after learning management based on SQ4R technique with the criteria of 80 percentage, and 3) to study Grade 2 students' satisfaction on learning management based on SQ4R technique with graphic organizers. The sample group were 30 Grade 2 students in the first semester of 2023 academic year at Mana Suksa school, Yala province. Cluster random sampling was employed. The research instruments consisted of 1) lesson plans based on based on SQ4R technique with graphic organizers, 2) a reading ability test, and 3) a satisfaction questionnaire. The statistics used in this research were percentage, mean, standard deviation, and t- test.

The results of this research found that: 1) reading ability of students' after learning management based on SQ4R technique with graphic organizers was higher than before learning management with statistically significant at the level of .05, 2) reading ability of students' after learning management based on SQ4R technique and graphic organizers was higher than the criteria of 80 percentage with statistically significant at the level of .05, and 3) students' satisfaction on learning management based on SQ4R technique with graphic organizers was at a highest level.

Keywords: Learning management, SQ4R technique, Graphic organizer, Reading ability, Grade 2 student

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถ ความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ และ ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งตลอดมา จาก ดร.มนตรี เด่นดวง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ ประธานหลักสูตร และคณาจารย์ของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งการค้นคว้าอิสระเสร็จสมบูรณ์ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียน โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทุกคนที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลและมอบความรักความห่วงใยตลอดมา

ขอขอบคุณบิดา มารดา สมาชิกครอบครัวทุกคน ที่ช่วยเหลือสนับสนุนด้านกำลังใจด้วยดีตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้ทั้งหมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ ด้วยคุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทดแทน แต่บิดา มารดา บุรพจารย์ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ภาสกร วงศ์กระจ่าง

28 พฤศจิกายน 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	12
วิธีการสอบแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์	21
ผังกราฟิก	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก.....	31
การอ่าน	32
ความพึงพอใจ	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
แบบแผนการวิจัย	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	48
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์และการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	74
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	76
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในกรวิจัย	81
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	119
ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดชั้นปี	14
2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย	17
3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	20
4 แบบแผนการทดลองแบบ one-group pretest-posttest design	47
5 การเลือกใช้ฟังก์กราฟิก	49
6 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	51
7 จำนวนข้อคำถามแบบสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	52
8 จำนวนข้อคำถามแบบสอบถามความพึงพอใจ	53
9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน.....	59
10 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ร้อยละ 80.....	60
11 ผลการศึกษาความพึงพอใจ	61
12 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้	120
13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของ แบบทดสอบ.....	122
14 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน.....	124
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจ	124
16 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ	126

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 ผังขั้นตอนวิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์	23
3 ผังความคิด	29
4 ผังแมงมุม	30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4-8)

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้นั้น จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้และสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตโดยการนำกระบวนการต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การรู้จักปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงจากพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ทั้งหมด 5 สาระ ดังนี้ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งสาระที่ 1 การอ่าน เป็นสาระที่ถือว่าเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการ

ดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเป็นโลกของการอ่านเพราะการอ่านแทรกอยู่ในทุกกิจกรรม ทั้งนี้เพราะในการสื่อสาร ซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวัน ต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา ดังที่ อัจฉรา ประดิษฐ์ (2552: 19) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชาติ การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง สอดคล้องกับ มยุรฉัตร ฉัตรพุดิษฐ์ (2559: 4) ได้กล่าวว่า การที่โลกเราก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การอ่าน ดูเหมือนเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การอ่านมีความสำคัญและมีบทบาทในชีวิต ความเป็นอยู่ของคนเรามากกว่ายุคสมัยที่ผ่านมาหลายเท่า ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า โลกปัจจุบันเป็นโลก แห่งการอ่านและการทำทนายปัญหาคงไม่เกินความจริง เราอ่านเพื่อที่จะได้ติดตามความก้าวหน้าเหตุการณ์หรือความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ และดังที่ มณีนรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2549: 18) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ข่าวสารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด การอ่านจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการเรียนรู้ เพราะในการเรียนวิชาต่าง ๆ ทุกระดับต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจเนื้อหาความรู้ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จะต้องรู้หลักการหรือวิธีการอ่านตั้งแต่ขั้นเริ่มต้น คือ อ่านคร่าว ๆ อ่านได้เร็ว อ่านแล้วย่อความสั้น ๆ ได้ จนเกิดความชำนาญในการอ่าน สามารถอ่านได้ทุกเรื่อง ทุกเวลา ทุกสถานที่และใช้เทคนิคการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจปรัชญาและข้อคิดเห็นของผู้แต่ง ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดสติปัญญาขั้นสูงสุด ต้องใช้ความคิดตามไปด้วย อ่านช้า ๆ อย่างระมัดระวังต้องอาศัยประสบการณ์ใคร่ครวญหาสาเหตุต้องจดบันทึก ชีตเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายเตือนความจำไว้ ต้องจับใจความและสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542: 168)

การอ่านถือได้ว่าเป็นทักษะความสามารถอย่างหนึ่งของนักเรียน และมีบทบาทสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่องที่อ่านก่อน ดังที่ สมุทรา เซ็นเชาวนิช (2549: 73) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า หมายถึง ความสามารถที่จะอนุมานข้อสนเทศหรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความเข้าใจนี้เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาและประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละคน และนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน กล่าวคือ ผู้อ่านแต่ละบุคคลมีความสามารถที่ใช้กระบวนการคิดเพื่อค้นหาความหมายตีความ สรุปความ จากเรื่องที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์และความรู้เดิมของผู้อ่าน มีการสร้างความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้

อย่างไรก็ตามแม้ว่าทักษะการอ่านจะมีความสำคัญ แต่การสอนการอ่านก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ยังพบว่า นักเรียนขาดทักษะความสามารถในการอ่านภาษาไทย ไม่ได้ได้รับการฝึกฝนในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ สื่อที่ใช้ในการฝึกทักษะยังไม่เพียงพอ อีกทั้งนักเรียนขาดนิสัยรักการอ่าน สอดคล้องกับผลการวัดและประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา (โรงเรียนมานะศึกษา, 2564: 32-34) พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป ในปีการศึกษา 2563 มีร้อยละ 65.75 ในปีการศึกษา 2564 ร้อยละ 67.75 และในปีการศึกษา 2565 มีร้อยละ 70.95 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ว่า นักเรียนจะต้องมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 75 ส่งผลให้สาระ การอ่าน เป็นสาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนา จากรายงานการประชุมประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนมานะศึกษา (2564: 22) พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่าปัญหาทักษะความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน มาจากผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในเรื่องทักษะการอ่านที่น้อย ขาดความเข้าใจ ขาดความรู้ในเรื่องการอ่าน นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียนเท่าที่ควร เพราะไม่มีเทคนิคที่จะช่วยฝึกทักษะการอ่านและกระบวนการคิดที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและประหยัดเวลาในการเรียนรู้ นักเรียนได้รับมอบหมายงานให้ทำแบบซ้ำซาก แบบฝึกหัดไม่ครอบคลุมเนื้อหา และไม่น่าสนใจ อีกทั้งไม่ได้เรียงลำดับตามความยากง่าย และความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถไม่เท่ากัน ครูขาดเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน หรือการใช้สื่อและนวัตกรรมที่ไม่น่าสนใจ หรือไม่ได้ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ผู้เรียนไม่สนใจที่จะเรียนรู้ในเรื่องที่ครูสอน

จากสภาพปัญหาข้างต้น การจัดการเรียนการสอนอ่านให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้นั้น มีหลากหลายแนวคิดทฤษฎีและหลากหลายวิธีสอนที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคำอ่านและพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ซึ่งกลวิธีในการอ่านดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้อ่านสามารถใช้หลาย ๆ กลวิธีร่วมกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านซึ่งสอดคล้องกับวิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ นี้ได้ปรับปรุงมาจากการสอนแบบ เอส คิว ทรี อาร์ ของฟรานซิส พี.โรบินสัน (Francis P.Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแห่งมหาวิทยาลัยไอโฮโอ เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องโดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ประกอบด้วยวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ มี 6 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจ ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม ขั้นที่ 3 Read (R) คือ การอ่านอย่างรอบคอบ ขั้นที่ 4 Record (R) คือ การจดบันทึก ขั้นที่ 5 Recite (R) คือ การสรุปใจความสำคัญ ขั้นที่ 6 Reflect (R) คือ การทบทวน Francis P.Robinson (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2554: 225) ที่ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านได้ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะประกอบด้วยหลายกลวิธีที่ช่วยพัฒนาให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน เช่น การสำรวจการตั้งคำถาม การตอบคำถามจาก

เรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนหรือการทบทวนเพื่อช่วยในการจำเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้อีกด้วย เริ่มตั้งแต่ขั้นสำรวจ ซึ่งในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้มองภาพรวมของเรื่องที่จะอ่านเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดถึงเรื่องที่กำลังอ่าน และยังมีกลวิธีตั้งคำถามซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่าน เนื่องจากมีจุดประสงค์ในการอ่านที่ชัดเจนไม่ใช่เพียงแค่อ่านให้จบเท่านั้น และเมื่อผู้เรียนสามารถหาคำตอบได้จะทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านว่าไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินไป เพราะผู้เรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการอ่าน และผู้เรียนที่มีจุดอ่อนในเรื่องของคำศัพท์ก็ยังสามารถฝึกฝนจากการอ่านซ้ำ ๆ เพราะวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เน้นที่การอ่านซ้ำ ๆ อย่างละเอียดจนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านได้และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจของตนเองได้ในขั้นเขียนสรุปใจความ ซึ่งเป็นการใช้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนว่าสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากน้อยเพียงใด และหากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนจากการสอนอ่านด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ จนมีความชำนาญแล้ว การอ่านตำรา ก็จะไม่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนอีกต่อไป

วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เพราะโครงสร้างความรู้ซึ่งมีหน้าที่ช่วยให้ผู้อ่านค้นหาและเลือกข้อมูลที่ต้องการในการตอบคำถามและยังช่วยตีความเรื่องราวที่อ่านช่วยทบทวนข้อมูลจากความทรงจำของตนเองเพื่อทำให้เรื่องราวที่ขาดหายไปสมบูรณ์ขึ้น นอกจากนี้การใช้ความรู้เดิมมาทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านนี้เองที่ทำให้การเก็บข้อมูลในสมองมีความคงทนและมีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบหากมีความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่านก็จะทำให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งอีกด้วย ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ให้ความสำคัญแก่พื้นความรู้ของผู้อ่านโดยเชื่อว่าพื้นความรู้มีบทบาทสำคัญต่อความเข้าใจในการอ่าน แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละเลยความสำคัญของความรู้ด้านภาษาแต่อย่างใด ดังนั้นการสอนอ่านตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้ที่มีอยู่บวกกับข้อมูลที่เสนอไว้ในบทอ่านกับวิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ซึ่งเป็นวิธีการสอนซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดีและทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้การสอนอ่านที่ใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ มีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนสูงขึ้นเมื่อพิจารณาถึงกลวิธีที่ใช้เทคนิคการอ่านแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ จะเห็นได้ว่ากลวิธีนี้ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน โดยการตั้งคำถาม จดบันทึก และเล่าเกี่ยวกับเรื่องที่ตนได้อ่านออกมาเป็นคำพูดของตนเองได้

ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เป็นเทคนิคที่ช่วยสรุปการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผังกราฟิก เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นระบบระเบียบ อยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจง่าย และจดจำได้ง่าย ซึ่งมีลักษณะที่เป็นทั้งภาพและข้อความที่มีการแยกแยะข้อมูลต่าง ๆ

เพื่อแสดงให้เห็นหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยของเรื่องที่เชื่อมโยงกันอยู่อย่างชัดเจนง่ายต่อการที่สมองจะจดจำมากกว่าข้อความที่ติดต่อกันยืดยาวทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นนำไปสู่ความครอบคลุมที่เป็นกลยุทธ์ในการทำให้เกิดความจำระยะยาว (Long Term -Memory) และจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือความสามารถของผู้เรียนหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน จากไม่รู้ไม่เป็น ทำไม่ได้ เป็นทำได้ และไม่ชอบ เป็นชอบ ผังกราฟิกเป็นระบบที่ช่วยให้มองเห็นการสร้าง การรวบรวมและการนำเสนอข้อมูล (Martin, 1998 อ้างถึงใน อัชรี เอก โทขุน, 2544: 45) และผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มองเห็นถึงความคิด ความคิดรวบยอดเพื่อการนำเสนออย่างมีความหมาย (Barba, 1999 อ้างถึงใน อัชรี เอกโทขุน, 2544: 45) เมื่อนำผังกราฟิกไปใช้ในการเรียนการสอนเกิดประโยชน์ต่อครูและผู้เรียน ประโยชน์ต่อครูจะช่วยครูพัฒนากลยุทธ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีการวางแผนการทำงานของความคิดครู เห็นภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเรียนรู้อะไร เรียนรู้อย่างไร แสดงให้เห็นถึงวิธีคิดและความสามารถของผู้เรียน ประโยชน์ต่อผู้เรียนจะช่วยให้ ผู้เรียนสร้างรูปแบบความเข้าใจในตนเองสร้างรูปแบบการคิดซึ่งเป็นไปตามสติปัญญาของผู้เรียนแต่ละคนช่วยพัฒนาทักษะการคิด และค้นพบความคิดใหม่ นอกจากนี้ผังกราฟิก ยังเป็นแบบของการสื่อสารที่ใช้เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิก ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลหรือสาระจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ มาทำการจัดทำข้อมูล เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข หรือการสรุป แล้วจึงเลือกผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเรื่องทีอ่านตามลักษณะเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (วัฒนาพร ระเบียบทุกข์, 2544: 96) การใช้เทคนิคผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะพัฒนา กระบวนการคิดการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดต่าง ๆ ให้มองเห็นเป็นภาพองค์รวมและสามารถยกระดับการเรียนรู้ ให้สูงขึ้นได้ (ทิตินา แคมมณี, 2543: 1) ทั้งนี้ผังกราฟิกมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริงโดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สรุปและจัดระเบียบความรู้ การปฏิบัติ หรือแสดงความรู้และ การประยุกต์ใช้ความรู้ได้ทบทวนเรื่องราวที่เคยเรียนมาก่อนเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มบทเรียนใหม่รวมทั้ง สามารถทำให้ผู้เรียนได้ประเมินพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการวางแผนการสอนได้ถูกต้อง เหมาะสมและเป็นการลงมือปฏิบัติงานจริง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาจะเห็นได้ว่า นักเรียนยังขาดความสามารถในการอ่าน เกิดจากสาเหตุการขาดทักษะด้านการอ่าน ไม่ได้ได้รับการฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ไม่เป็นระบบขาดขั้นตอนที่ชัดเจน หากปล่อยให้ปัญหาดังกล่าวดำเนินต่อไปเช่นนี้จะส่งผลอย่างต่อเนืองไปยังการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ทำให้ไม่บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีกระบวนการ

เรียนรู้ที่ผู้อ่านสามารถเก็บเนื้อหา สาระของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งเข้าใจจุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่องที่อ่านและ ค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและบรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผัง กราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกกับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 119 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการอ่าน

2.2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

3. ขอบเขตเนื้อหา

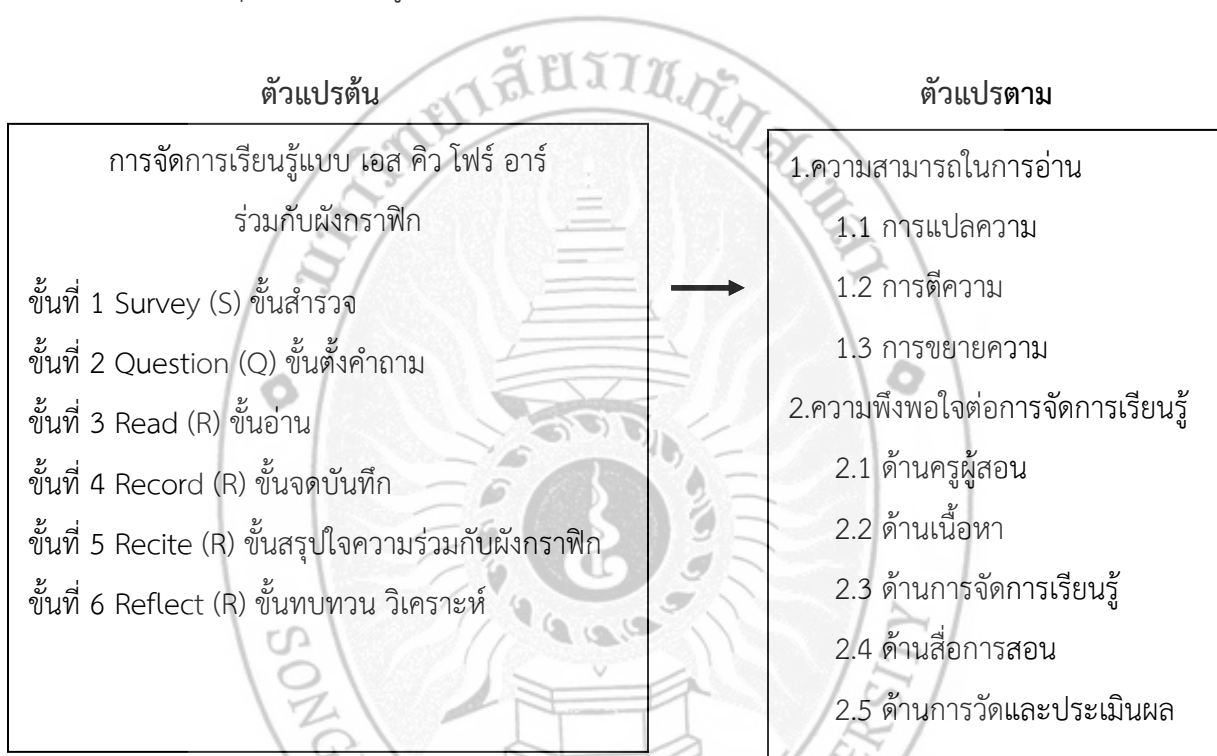
เนื้อหาที่ใช้ทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านเพื่อชีวิต

4. ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมจำนวน 8 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2566

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามกรอบแนวคิดสรุปได้เป็นแผนภูมิดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ หมายถึง การสอนอ่านที่มุ่งหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยมีขั้นตอนการอ่านที่ชัดเจน ประกอบไปด้วย 6 ขั้นได้แก่ ขั้นที่ 1 Survey (S) ขั้นสำรวจ ขั้นที่ 2 Question (Q) ขั้นตั้งคำถามขั้นที่ 3 Read (R) ขั้นอ่าน ขั้นที่ 4 Record (R) ขั้นจดบันทึก ขั้นที่ 5 Recite (R) ขั้นสรุปใจความ และขั้นที่ 6 Reflect (R) ขั้นทบทวน วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้องจากเรื่องที่อ่าน

ผังกราฟิก หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นระบบระเบียบ อยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจง่ายและจดจำได้ง่าย ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งภาพและข้อความที่มีการแยกแยะ ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยของเรื่องที่เชื่อมโยงกันอยู่อย่างชัดเจน ช่วยต่อการที่สมองจะจดจำมากกว่าข้อความที่ติดต่อกันยืดยาว สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โน้ตค้นได้ ยง่ายขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ผังกราฟิก 2 ประเภท ได้แก่ ผังความคิด ผังแมงมุม โดยศึกษา จากเนื้อหา สารระวิชา มาตรฐาน ตัวชี้วัด ของรายวิชาภาษาไทยและมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

การสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านจับใจความ 6 ขั้นตอน ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 Survey (S) ขั้นสำรวจเนื้อหาของเรื่องทีอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญ ของเรื่อง
 ขั้นที่ 2 Question (Q) ขั้นตั้งคำถามจากเรื่องทีอ่าน ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร สำคัญ อย่างไร
 ขั้นที่ 3 Read (R) ขั้นอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญเพื่อกันหาคำตอบของคำถาม ทีได้ตั้งไว้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 Record (R) ขั้นจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ จากเรื่องทีอ่านจากขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 Recite (R) ขั้นสรุปใจความสำคัญร่วมกับผังกราฟิกจากเรื่องทีอ่าน โดยใช้ภาษาของตนเอง ถ้าไม่เข้าใจให้กลับไปอ่านทบทวนซ้ำ โดยใช้ผังกราฟิกเขียนสรุปใจความ มีทั้งหมด 2 รูปแบบ ดังนี้

1. ผังความคิด (Mind Map) เป็นผังทีแสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิด ต่าง ๆ ให้เห็นเป็น โครงสร้างของภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากศูนย์กลาง สี ความหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิด

2. ผังแมงมุม (Spider Map) เป็นผังแสดงมโนทัศน์อีกแบบหนึ่งซึ่งมีลักษณะคล้ายใยแมงมุม

ขั้นที่ 6 Reflect (R) ขั้นทบทวน วิเคราะห์ วิจาร์ณ แสดงความคิดเห็นในประเด็นทีผู้เรียน มีความ คิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้องจากเรื่องทีอ่าน

ความสามารถด้านการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาภาษาไทยทีนักเรียนอ่านหลัง การเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ซึ่งจัดระดับความเข้าใจในการอ่าน ไว้ 3 ระดับ คือ

การแปลความ (Translation) หมายถึง ความสามารถแปลความเรื่องราวจากเดิม ให้เป็นคำใหม่ เป็น ภาษาใหม่ นำเรื่องราวมาสรุปความได้โดยอาศัยเหตุผลทีเกิดขึ้น มีการเปรียบเทียบ เหตุการณ์ สามารถลำดับ เหตุการณ์และจับแนวคิดของเรื่องได้

การตีความ (Interpretation) หมายถึง ความสามารถนำเอาการแปลความหลาย ๆ สิ่งมาผสมสัมพันธ์กัน แล้วสรุปได้เป็นผลลัพธ์ใหม่ มีลักษณะแปลกไปจากเรื่องเดิม

การขยายความ (Extrapolation) หมายถึง ความสามารถขยายความคิดจากเรื่องเดิมให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงที่ประจักษ์อยู่ในเรื่องนั้น ๆ ได้ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ในด้านครูผู้สอน ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการสอนและด้านการประเมินผลวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกวัดได้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนซึ่งเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยคาดว่าจะวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับนักเรียนและคุณครูตามหัวข้อได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและนำทักษะกระบวนการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ในชีวิตประจำวันได้
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ในการพัฒนาวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ได้อย่างเหมาะสมกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่น ๆ ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินวิจัย โดยแยกตามหัวข้อได้ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.2 คำอธิบายรายวิชา
 - 1.3 ตัวชี้วัดขั้นปี
 - 1.4 โครงสร้างรายวิชา
 - 1.5 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้
2. วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์
 - 2.1 ความหมายวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์
 - 2.2 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์
 - 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์
 - 2.4 ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์
3. ผังกราฟิก
 - 3.1 ความหมายและหลักการของผังกราฟิก
 - 3.2 รูปแบบของผังกราฟิก
 - 3.3 ทฤษฎีและแนวคิดของการสอนโดยใช้ผังกราฟิก
 - 3.4 ประโยชน์ของผังกราฟิก
4. การสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก
5. การอ่าน
 - 5.1 ความหมายของการอ่าน
 - 5.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 5.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 5.4 ประโยชน์ของการอ่าน
 - 5.5 ความสามารถในการอ่าน

6. ความพึงพอใจ

6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

6.2 องค์ประกอบของความพึงพอใจ

6.3 การประเมินความพึงพอใจ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษาภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ สร้างเสริมลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท12101) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เวลา 200 ชั่วโมง ได้มีคำอธิบายรายวิชาไว้ ดังนี้

อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่าย ๆ อธิบายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านแสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะ อ่านบทความหรือหนังสือเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดยะลา มีมารยาทในการอ่าน คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ เขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดยะลา มีมารยาทในการเขียน ฟังคำแนะนำ คำสั่งที่ซับซ้อนและปฏิบัติตาม เล่าเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง ฟังและดูเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดยะลา บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พุดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู พุดสื่อสารได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์มีมารยาทในการฟัง การดู การพุด บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ เรียบเรียงคำเป็นประโยคตรงตามเจตนาของการสื่อสาร บอกลักษณะคำคล้องจอง เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่าน หรือการฟังวรรณกรรมสำหรับเด็ก เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ร้องบทร้อยกรอง เล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการอ่าน กระบวนการเขียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร สรุป วิเคราะห์ ตีความข้อมูลจากเรื่องและสื่อต่าง ๆ ที่อ่านฟังและดูเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการแยกแยะ ตัดสินใจนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างภาคภูมิใจ รักความเป็นไทย ชาติศาสน์กษัตริย์ซื่อสัตย์มีวินัย ใฝ่เรียนรู้อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นทำงานและมีจิตสาธารณะ

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4, ป.1/5, ป.1/6, ป.1/7, ป.1/8

ท 2.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4

ท 3.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4, ป.1/5, ป.1/6, ป.1/7

ท 4.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3, ป.1/4, ป.1/5

ท 5.1 ป.1/1, ป.1/2, ป.1/3

รวมทั้งหมด 27 ตัวชี้วัด

3. ตัวชี้วัดชั้นปี

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วย 5 สาระ 5 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชาจำนวน 27 ตัวชี้วัด มีรายละเอียด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ตัวชี้วัดชั้นปี

สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
สาระที่ 1 การอ่าน	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิต และมีนิสัยรักการ อ่าน	ป.2/1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และ บทหรือกรอนง่าย ๆ ได้ถูกต้อง ป.2/2 อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ป.2/3 ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ป.2/4 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่ อ่าน ป.2/5 แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่าน ป.2/6 อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและ นำเสนอเรื่องที่อ่าน ป.2/7 อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่ง หรือข้อแนะนำ ป.2/8 มีมารยาทในการอ่าน
สาระที่ 2 การเขียน	ท 2.1 ใช้กระบวนการ เขียนเขียนสื่อสาร เขียน เรียงความ ย่อความ และ เขียนเรื่องราวในรูปแบบ ต่าง ๆ เขียน รายงาน ข้อมูลสารสนเทศ	ป.2/1 คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ป.2/2 เขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ ป.2/3 เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ ป.2/4 มีมารยาทในการเขียน

ตาราง 1 (ต่อ)

สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด	มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือก ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาส ต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและ สร้างสรรค์	ป.2/1 ฟังคำแนะนำ คำสั่งที่ ชับซ้อน และปฏิบัติตาม ป.2/2 เล่าเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่ เป็นความรู้และความบันเทิง ป.2/3 บอกสาระสำคัญของ เรื่องที่ฟังและดู ป.2/4 ตั้งคำถามและตอบ คำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ป.2/5 พูดแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟัง และดู ป.2/6 พูดสื่อสารได้ชัดเจนตรง ตามวัตถุประสงค์
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา	มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจ ธรรมชาติของภาษาและหลัก ภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิ ปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ	ป.2/1 บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย ป.2/2 เขียนสะกดคำและบอก ความหมายของคำ ป.2/3 เรียบเรียงคำเป็น ประโยคได้ตรงตามเจตนาของ การสื่อสาร ป.2/4 บอกลักษณะคำคล้องจอง ป.2/5 เลือกใช้ภาษาไทย มาตรฐานและภาษาถิ่นได้ เหมาะสมกับกาลเทศะ

ตาราง 1 (ต่อ)

สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	ป.2/1 ระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่าน หรือการฟังวรรณกรรมสำหรับเด็ก เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ป.2/2 ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ป.2/3 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของตัวชี้วัดชั้นปีในการวิจัยในครั้งนี้ โดยประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาและสาระที่ 5 วรรณคดีวรรณกรรม มีทั้งหมด 5 มาตรฐานการเรียนรู้ 27 ตัวชี้วัด

5. โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย

โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มีการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และสัดส่วนของคะแนน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	น้ำใส (ภาษาพา ที)	ท 1.1 ป 2/1 ท 1.1 ป 2/2 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5 ท 4.1 ป 2/1 ท 4.1 ป 2/2	-รู้จักคำนำเรื่อง -อ่านออกเสียง -การอ่านจับใจความ -คำและกลุ่มคำ -คำศัพท์จากบทเรียน -การผันวรรณยุกต์ -อ่านคล่อง ร้องเล่น -ชวนทำ ชวนคิด	11	10
2	ใจหาย (ภาษาพา ที)	ท 1.1 ป 2/1 ท 1.1 ป 2/2 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5 ท 4.1 ป 2/1 ท 4.1 ป 2/2	-รู้จักคำนำเรื่อง -อ่านออกเสียง -การอ่านจับใจความ -คำและกลุ่มคำ -สระเอื้อย สระเอือ -มาตราตัวสะกด -คำศัพท์จากบทเรียน -อ่านคล่อง ร้องเล่น -ชวนทำ ชวนคิด	11	20
3	ครีวป่า (ภาษาพา ที)	ท 1.1 ป 2/1 ท 1.1 ป 2/2 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5 ท 4.1 ป 2/1 ท 4.1 ป 2/2	-รู้จักคำนำเรื่อง -อ่านออกเสียง -สระเอื้อย สระเอือ -คำควบกล้ำ -มาตราตัวสะกด -อ่านคล่อง ร้องเล่น -ชวนทำ ชวนคิด	11	20

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
4	กลั้วทำไม (ภาษาพา ที)	ท 1.1 ป 2/1 ท 1.1 ป 2/2 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5 ท 4.1 ป 2/1 ท 4.1 ป 2/2	-รู้จักคำนำเรื่อง -อ่านออกเสียง -สระอี อือ -คำควบกล้ำ -การแต่งประโยค -อ่านคล่อง ร้องเล่น -ชวนคิด ชวนทำ	9	20
5	ชีวิตใหม่ (ภาษาพา ที)	ท 1.1 ป 2/1 ท 1.1 ป 2/2 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5 ท 4.1 ป 2/1 ท 4.1 ป 2/2	-รู้จักคำ นำเรื่อง -อ่านออกเสียง -คำศัพท์จากบทเรียน -สระ (โ- ะ ลดรูป)และ สระ เปลี่ยนรูป (– ะ เป็น ไม้หัน อากาศ) -คำที่มี ห นำ และการอ่าน อักษรนำ -การแต่งประโยค -อ่านคล่อง ร้องเล่น -คำคล้องจอง	8	10

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
6	มีน้ำใจ (ภาษาพา ที)	ท 1.1 ป 2/1 ท 1.1 ป 2/2 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5 ท 4.1 ป 2/1 ท 4.1 ป 2/2	-รู้จักคำนำเรื่อง -อ่านออกเสียง -คำศัพท์จากบทเรียน -การอ่านบทสักวา	6	20
7	การอ่าน เพื่อชีวิต	ท 1.1 ป 2/3 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5	-การอ่านจับใจความ เอส คิว โพร อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก - เรื่องไม่เห็นจะต้องกลัว - เรื่องเหมือนชีวิตใหม่ - เรื่องโลกร้อน - เรื่องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	8	20

จากตาราง 2 ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างรายวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 มี 7 หน่วยการเรียนรู้ 2 มาตรฐานการเรียนรู้ คือ ท1.1 และ ท4.1 ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โพร อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยเลือกใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านเพื่อชีวิตใช้เวลา 8 ชั่วโมง

1.4 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การอ่านเพื่อชีวิต จำนวน 8 ชั่วโมงมาใช้ในการวิจัย มีรายละเอียด ดังตาราง 3

ตาราง 3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	หน่วยที่ 7 การอ่าน เพื่อชีวิต	ท 1.1 ป 2/3 ท 1.1 ป 2/4 ท 1.1 ป 2/5	-การอ่านจับใจความของเรื่อง ที่อ่าน - เรื่องไม่เห็นจะต้องกลัว - เรื่องเหมือนชีวิตใหม่ - เรื่องโลกร้อน - เรื่องเอื้อเพื่อพ่อแม่	2 2 2 2	12.5 12.5 12.5 12.5
		รวม		8	50

จากตาราง 3 ผู้วิจัยได้เลือกหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านเพื่อชีวิต มาตรฐาน ท1.1 มี 3 ตัวชี้วัดได้แก่ ป.2/3 ป.2/4 และป.2/5 โดยมีสาระการเรียนรู้การอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่าน 4 เรื่อง เรื่องละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 8 ชั่วโมง

วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์

1. ความหมายวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์

พนิตนาฏ ชูฤกษ์ (2551: 117) กล่าวถึง การอ่านแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เป็นรูปแบบการสอนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านตำรา คือ เป็นการอ่านแบบจำกัดความเร็ว ช่วยให้อ่านตำราอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว ประกอบด้วยขั้นตอนการอ่าน คือ Survey (S), Question (Q), Read (R), Recite (R), Record (R), และ Review (R)

ธารทิพย์ แก้วเหลียม (2553: 31) กล่าวถึง ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้อ่านรู้จักการคิดวิเคราะห์ ซึ่งในการสอนวิชาภาษาไทย มีวิธีการสอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่หนึ่ง Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่างๆ ได้ ขั้นที่สอง Question (Q) การตั้งคำถาม จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ขั้นที่สาม Read (R) การอ่านข้อความในบท หรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้ จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญโดยแท้จริง ขั้นที่สี่ Record (R) ให้ผู้เรียนจด บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่สาม โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน ขั้นที่ห้า Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุป ใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ ขั้นที่หก Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นใน ประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2554 : 224) กล่าวถึง วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เป็นการสอนซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่เขาคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ หมายถึง การสอนอ่านที่มุ่งหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยมีขั้นตอนการอ่านที่ชัดเจน ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอนได้แก่ (Survey) เป็นการสำรวจเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ แล้วตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน (Question) อ่านบทอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด(Read) แล้วให้ นักเรียนจดข้อมูลต่าง ๆ (Record) ทบทวนเรื่องที่อ่านจากข้อมูลที่ได้ จดบันทึกไว้ (Recite) สรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect)

2. ขั้นตอนของการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์

สுகนธ์ สินธพานนท์ (2554: 225 - 227) ได้กล่าวว่า วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ มีขั้นตอน

ในการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ

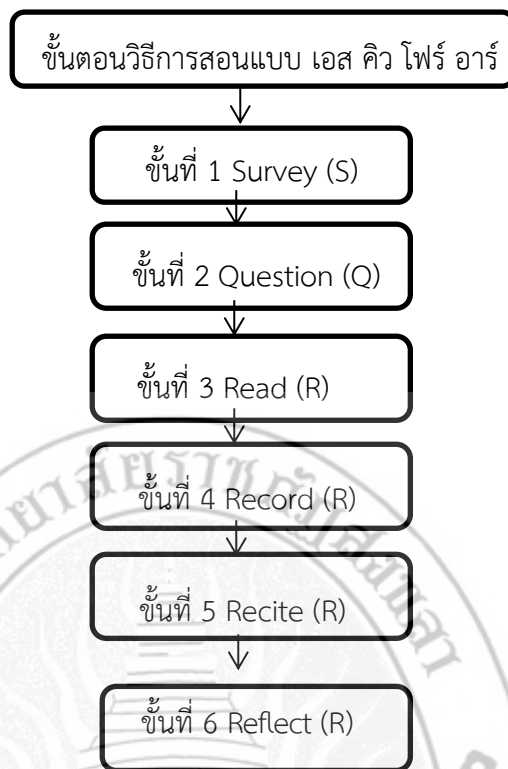
ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน

ขั้นที่ 3 Read (R) คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ และภาพประกอบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องเมื่อพบคำตอบที่ต้องการควรทำเครื่องหมายไว้เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกถ้ายังมีปัญหายังไม่เข้าใจดีพอ

ขั้นที่ 4 Record (R) คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 Recite (R) คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำ

ขั้นที่ 6 Reflect (R) คือ การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยโดยใช้เหตุผลสนับสนุนอาจจะทำได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

ภาพที่ 2 ผังขั้นตอนวิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์

ที่มา : สุคนธ์ สินธพานนท์, 2554: 227.

พนิตนาฏ ชูฤกษ์ (2551: 117-123) กล่าวถึงวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.) S-Survey ขั้นสำรวจ ในขั้นนี้ใช้เวลาประมาณ 20 นาที ในการกวาดสายตาเป็นการทำความเข้าใจว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีวิธีการเขียนอย่างไรโดยการสำรวจข้อมูลจากส่วนต่าง ๆ ก่อนที่จะลงมืออ่านควรตีกรอบเนื้อหาที่ต้องอ่านแต่ละหัวข้อเรื่องดังนั้นควรสำรวจข้อมูลดังนี้ คือ ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ของแต่ละบท บทสรุปของแต่ละบท หัวเรื่องหลักและหัวเรื่องย่อย ภาพต่าง ๆ คำที่พิมพ์เอียงหรือคำที่ขีดเส้นใต้ เป็นต้น

2.) Q-Question การตั้งคำถาม ในขั้นนี้ต้องตั้งคำถามก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังอ่าน โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจเนื้อหาคร่าว ๆ ในขั้นการสำรวจ ดังนั้นในขณะที่เราสำรวจเนื้อหาควรตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อความที่จะอ่าน และพยายามหาคำตอบ โดยเปลี่ยนชื่อเรื่องและหัวข้อย่อย ๆ มาเป็นคำถาม คำถามเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจเหตุผลที่แท้จริงของการอ่าน

3.) R-Read อ่าน เป็นการอ่านเพื่อจับใจความหลักของสิ่งที่อ่านและการจัดการระบบข้อมูล คือมีคำถามอยู่ในใจในขณะที่อ่าน และพยายามที่จะตอบคำถามและจัดการกับข้อมูลเหล่านั้น คำตอบที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่ให้รายละเอียดของเรื่อง สิ่งสำคัญที่ต้องทำในขั้นตอนการอ่านคือ หาใจความสำคัญของแต่ละบทหรือแต่ละตอน

4.) R-Recite การท่องจำ ในขั้นนี้เป็นการสรุปเรื่องที่อ่าน เราอาจจะบรรยายใจความสำคัญของเนื้อหาเมื่ออ่านจบในแต่ละหน้า ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องเพื่อให้แน่ใจว่าได้ข้อมูลที่ต้องการ จากสิ่งที่อ่านขั้นตอนนี้จะช่วยให้อ่านเนื้อเรื่องมากแค่ไหนอาจต้องทบทวนโดยการตอบคำถามที่ตั้งไว้ตอนต้น ถ้าไม่สามารถตอบคำถามได้แสดงว่าไม่เข้าใจ ต้องกลับไปอ่านเพื่อหาคำตอบอีกครั้ง

5.) R-Record การจดบันทึก ขั้นตอนนี้ควรจดบันทึกประเด็นสำคัญของแต่ละบทไว้ในสมุดจดบันทึกย่อ สิ่งสำคัญที่ต้องทำในขั้นตอนการจดบันทึก คือ ชีดเส้นใต้คำและประโยคซึ่งช่วยในการจดจำถึงคำสำคัญเหล่านั้นมาจดบันทึกย่อ สรุปข้อมูลด้วยภาษาตนเอง

6.) R-Review การทบทวน การทบทวนเนื้อหาเก่าก่อนที่จะอ่านบทต่อไปทุกครั้ง เพื่อช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงในเนื้อหาตำรา นั้น ๆ จึงใช้เวลา 2-3 นาที ทบทวนอย่างสม่ำเสมอทำให้เกิดความคงทนในการจำถึงแม้ว่านักการศึกษาอาจจะใช้ (R) แต่ละขั้นเรียงลำดับไม่เหมือนกัน แต่ขั้นตอนวิธีการอ่านก็ไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสำรวจ (Survey) 2) ขั้นตั้งคำถาม(Question) 3) ขั้นการอ่าน(Read) 4) ขั้นอ่านทบทวนพร้อมบันทึกคำสำคัญ (Record) 5) ขั้นสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาตนเอง (Recite) และ 6) ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น (Reflect) ซึ่งการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เป็นกระบวนการสอนอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านทั้ง 6 ขั้นแล้วจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ในที่สุด

4. ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์

ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม (2553: 1-2) กล่าวถึง ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ได้ตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน อ่านแล้วอาจจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแหไม่รู้ว่าจะจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้นักเรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ แล้วจะทำให้เข้าใจดีขึ้น

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2554: 227) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ นี้ทำให้ผู้เรียนประสิทธิภาพในการอ่าน ดีกว่าการอ่านโดยไม่ได้ตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน อ่านแล้วอาจจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแหไม่รู้ว่าจะจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถาม จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้แล้วจะทำให้เข้าใจดีขึ้น

สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการอ่าน ได้ดีขึ้น เนื่องจากการตั้งคำถามล่วงหน้า ในการอ่านทำให้ผู้เรียนมีจุดประสงค์ในการอ่านที่ชัดเจนว่าต้องการอะไรจากการอ่าน ไม่ใช่อ่านโดยไร้จุดประสงค์ อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามอ่านเพื่อหาคำตอบตามที่กำหนดให้

ผังกราฟิก

1. ความหมายของผังกราฟิก

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2549: 67) ได้ให้ความหมายว่าผังกราฟิก หมายถึง แบบของการสื่อสาร เพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลดิบ หรือความรู้จาก แหล่งต่าง ๆ มาทำการจัดกระทำข้อมูลในการจัดกระทำข้อมูลต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับการใช้ตัวเลข เช่น ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และการสรุป เป็นต้น จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิก เพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553: 253) ได้ให้ความหมายของผังกราฟิกว่า เป็นเครื่องมือที่มีคุณค่า สำหรับใช้ในการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไม่สิ้นสุดแบบต่าง ๆ ของผังกราฟิกแสดงให้เห็นถึงการจัดลำดับกระบวนการคิดของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ เป็นกลวิธีที่ใช้ในการทำ ความเข้าใจ สิ่งที่ย่อยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556: 337) กล่าวว่า ผังกราฟิก หมายถึง แผนผังหรือแผนภูมิ รูปภาพ ที่แสดงความคิด หรือข้อมูลสำคัญ ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบระเบียบในรูปแบบต่างกัน เป็นเครื่องมือ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำเอาข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย จำนวนมากมาจัด เป็นระบบระเบียบ สามารถอธิบายให้เกิดความเข้าใจ และการจดจำความรู้ เนื้อหาสาระนั้นๆ ได้ง่าย และได้นาน เนื่องจากมีความ เชื่อว่า คนเราจะสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปภาพได้ดีกว่าตัวหนังสือ ดังนั้น ผังกราฟิกจึงเป็นการ ประมวลความคิดที่เป็นนามธรรม ให้เป็นรูปธรรมที่สามารถมองเห็นได้ และอธิบายได้ชัดเจน รวมทั้งสามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด และเกิดความคิดได้เป็นอย่างดี

ทิสนา แชมมณี (2562: 386) ได้ให้ความหมายของผังกราฟิกไว้ว่า ผังกราฟิกเป็นแผนผัง ทางความคิด ประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็น โครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหา สารต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น และจดจำได้ นาน

สรุปได้ว่า ผังกราฟิก คือ เครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นระบบระเบียบ อยู่ในรูปแผนที่อธิบายแล้วเข้าใจง่ายและจดจำได้ง่าย ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งภาพและข้อความที่มีการแยกแยะ ข้อมูลต่าง ๆ เนื่องจากผู้เรียนจะสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปภาพได้ดีกว่าตัวหนังสือ

2. ประเภทของผังกราฟิก

ทิสนา แชมมณี (2562: 388-400) ได้เสนอผังกราฟิกประเภทต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ผังความคิด (mind map) เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้ เห็นเป็นโครงสร้างของภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ
2. ผังมโนทัศน์ (concept map) เป็นผังที่แสดงมโนทัศน์ใหญ่ไว้ตรงกลางและแสดง ความสัมพันธ์ ระหว่างมโนทัศน์และมโนทัศน์ย่อย ๆ เป็นลำดับขั้นด้วยเส้นเชื่อมโยง
3. ผังแมงมุม (spider map) เป็นผังแสดงมโนทัศน์อีกแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้าย ไยแมง มุม
4. ผังลำดับขั้นตอน (sequential map) เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนของสิ่งต่าง ๆ หรือ กระบวนการต่าง ๆ
5. ผังก้างปลา (fishbone map) เป็นผังที่แสดงสาเหตุของปัญหาซึ่งมีความซับซ้อน ผังก้างปลาจะช่วยให้เห็นสาเหตุหลัก และสาเหตุย่อยที่ชัดเจน
6. ผังวัฏจักร (circle or cycle map) เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันเป็นวงกลม หรือเป็นวัฏจักรที่ไม่มีจุดสิ้นสุด หรือจุดเริ่มต้นที่แน่นอน
7. ผังวงกลมซ้อน หรือเวินไดอะแกรม (venn diagram) เป็นผังวงกลม 2 วง หรือมากกว่า ที่มีส่วนหนึ่งซ้อนกันอยู่เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการนำเสนอสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่า ซึ่งมีทั้งความเหมือน และความต่างกัน
8. ผังวีไดอะแกรม (vee diagram) เป็นผังที่ใช้ในการศึกษาธรรมชาติความรู้และผลผลิต ความรู้ในวิทยาศาสตร์ ช่วยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับวิธีการ ความคิดกับการสังเกตและ วิธีการเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างกิจกรรมการทดลองกับเนื้อหาในตำราเรียน

9. ผังพล็อตไดอะแกรม (plot diagram) เป็นผังที่ช่วยในการอ่านเรื่องราวที่มีเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ยืดยาว เหมาะสำหรับการสอนอ่าน ผู้เรียนสามารถใช้ผังนี้ช่วยในการหาพล็อตเรื่องซึ่งก็คือเหตุการณ์สำคัญที่นำไปสู่จุดยอดของเรื่อง และเมื่อเรื่องดำเนินไปสู่จุดยอด คือ จุดสำคัญที่สุดของเรื่อง แล้วเหตุการณ์ก็จะคลี่คลายไปสู่บทสรุปของเรื่อง

วิวัฒน์ ชัตติยะมาน (2549: 106-111) ได้เสนอประเภทของผังกราฟิกแบบต่างๆ ดังนี้

1. ผังความคิด (mind map) เป็นผังที่แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลักและความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

2. ผังมโนทัศน์ (concept map) เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับ เรื่องใด เรื่องหนึ่ง อย่างเป็นลำดับขั้น เพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

3. ผังแมงมุม (spider map) เป็นผังที่ใช้แสดงในการแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ

4. ผังลำดับขั้นตอน (sequential map) ผังลำดับขั้นตอนเป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนของสิ่งต่าง ๆ หรือกระบวนการต่าง ๆ

5. ผังก้างปลา (fishbone chart map) เป็นผังที่นำเสนอข้อมูลที่มีประเด็นแสดงสาเหตุของปัญหาช่วยทำให้เห็นสาเหตุหลักและสาเหตุย่อยที่ชัดเจน

6. ผังวัฏจักร (circle or cyclical map) ผังวัฏจักรเป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนที่มีความสัมพันธ์เป็นวงกลมหรือเป็นวัฏจักรก็ไปแสดงจุดสิ้นสุดหรือจุดเริ่มต้น ที่ใดที่หนึ่ง

7. ผังวงกลมซ้อนหรือเวนนไดอะแกรม (venn diagram) เป็นผังที่ใช้แสดงข้อมูลในลักษณะที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของบุคคล สถานที่หรือในลักษณะต่างๆ เป็นผังวงกลม 2 วงหรือมากกว่าที่มีส่วนหนึ่งซ้อนกันอยู่เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการนำเสนอสิ่ง 2 สิ่ง หรือมากกว่าซึ่งมีความเหมือนกัน

สุวิทย์ มูลคำ (2547: 17-39) ได้กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมกันอยู่ในรูปแบบต่างๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะข้อมูล องค์ประกอบของข้อมูลที่มีความเหมาะสม โครงสร้างของผังกราฟิก ประเภทต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1. ผังมโนทัศน์ (concept map) เป็นผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นลำดับขั้น เพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

2. ผังความคิด (mind map) ผังความคิดรูปแบบนี้ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลักความคิดรองและความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

3. ผังแมงมุม (web diagram spider map) ผังรูปแบบนี้ใช้แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหญ่และมโนทัศน์ย่อยของเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นลำดับขั้น

4. ผังโครงสร้างต้นไม้ (tree structure) ผังรูปแบบนี้แสดงความสัมพันธ์ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่นกันเป็นชั้น ๆ หรือบางท่านเรียกผังแสดงความสัมพันธ์แบบกิ่งไม้ มีรูปร่างคล้าย

แผนภูมิบริหารองค์การนำเสนอโดยการเขียนชื่อเรื่องไว้ด้านบนหรือตรงกลางแล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่นๆ ที่สำคัญรองลงไปตามลำดับความสัมพันธ์

5. แผนภูมิเวนน์ (venn diagram) ผังนี้ใช้แสดงข้อมูลเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดที่แสดงถึงองค์ประกอบต่างๆ ของบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของในลักษณะต่างๆ เป็นผังวงกลม 2 วง หรือมากกว่าที่มีส่วนซ้อนกันอยู่เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการนำเสนอสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีความเกี่ยวข้องความเหมือนหรือความต่างใน 2 ลักษณะ คือ การแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันหรือแสดงลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน และต่างกัน

6. ผังแบบขั้นบันได (time ladder map) ผังรูปนี้ใช้แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีลักษณะแสดงลำดับเวลากระบวนการหรือขั้นตอนเป็นลำดับอย่างง่ายหรืออาจเรียกว่าผังลำดับขั้นตอน

7. ผังวงจรหรือผังวัฏจักร (cycle map) ผังรูปนี้ใช้แสดงข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับระยะเวลาที่เรียงลำดับการเคลื่อนไหวของข้อมูล ทักษะเป็นวงจรที่ไม่แสดงจุดเริ่มต้น

8. ผังใช้ลำดับการแสดงผลการดำเนินงาน (flowchart diagram) ผังรูปแบบนี้ใช้แสดงการเคลื่อนไหวของสัญลักษณ์ข้อมูลที่มีลักษณะมองเห็นกระบวนการที่เป็นวงจร ที่มีการเคลื่อนไหวหลายทิศทางสุดท้ายก็นำไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องการ เช่น การวางแผนการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีการจัดระบบขั้นตอนตามลำดับ

9. ผังแสดงความสัมพันธ์ (matrix diagram) รูปนี้ใช้แสดงข้อมูลที่ใช้อย่างชนิดและความสัมพันธ์ที่สำคัญซึ่งกำหนดไว้เป็นแนวตั้งและแนวนอนได้แก่ การเปรียบเทียบความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลและลำดับเวลา เป็นต้น โดยทั่วไปข้อมูลจำเป็นที่ถูกบรรจุในตารางสี่เหลี่ยม ทำให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ได้ชัดเจน

10. ผังก้างปลา (fishbone) เป็นผังที่นำเสนอข้อมูลที่เป็นประเด็นปัญหาหลัก แล้วเสนอหาสาเหตุหรือผลต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบเกี่ยวข้องกัน ช่วยทำให้สาเหตุหลักและสาเหตุย่อยชัดเจนขึ้น

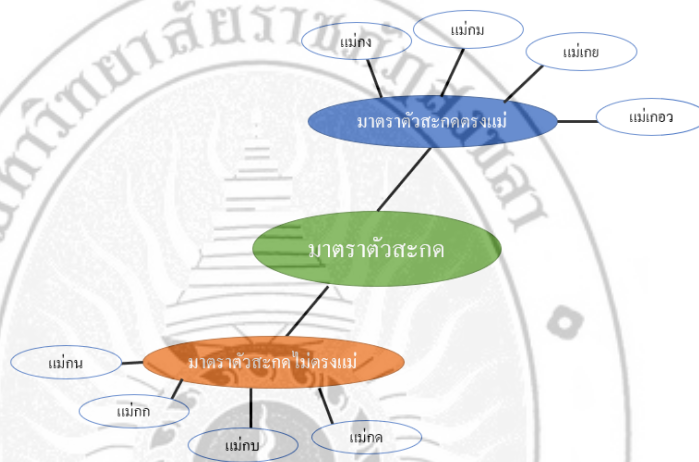
11. ผังความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่างๆ (interval graph or time line) ผังรูปแบบนี้ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ ตามลำดับเวลา ซึ่งอาจเป็นปี เดือน สัปดาห์ วัน ชั่วโมงอย่างใดก็ได้สำหรับระยะห่างของแต่ละสเกลเป็นเท่าไรก็ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูล แต่ทุกช่วงของสเกลนั้นจะต้องกำหนดเท่า ๆ กัน จากนั้นก็บันทึกข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์เรื่องราวลงไปตามระยะเวลา

12. ผังลำดับเหตุการณ์ (order graph or event chain) ผังรูปแบบนี้ใช้แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ลำดับเวลาที่คล้ายคลึงกันกับ interval graph or timeline แต่แตกต่างกันในส่วนที่เป็น order graph ไม่ได้นำข้อมูลด้านระยะเวลามาแสดงให้เป็นสเกล

13. ผังการแสดงความสัมพันธ์ของการจำแนกประเภท (classification map) ผังรูปนี้เหมาะกับการเขียนพรรณนาโวหารจะแสดงถึงความสำคัญของหัวข้อเรื่อง ตัวอย่าง คุณสมบัติ โดยหัวข้อที่กล่าวถึงจะอยู่บนสุด ตัวอย่างและคุณสมบัติที่อธิบายละเอียด สนับสนุนจะโยงลงมาข้างล่างในหัวข้อเรื่องนั้น ๆ

จากผู้วิจัยได้ศึกษาประเภทของผังกราฟิกเห็นว่า ผังกราฟิกที่นิยมใช้กันมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงเลือกผังกราฟิก 2 ประเภท ได้แก่ ผังความคิดและผังแมงมุม โดยศึกษาจากเนื้อหาสาระวิชา มาตรฐาน ตัวชี้วัด ของรายวิชาภาษาไทยและมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 (ดังภาพประกอบ)

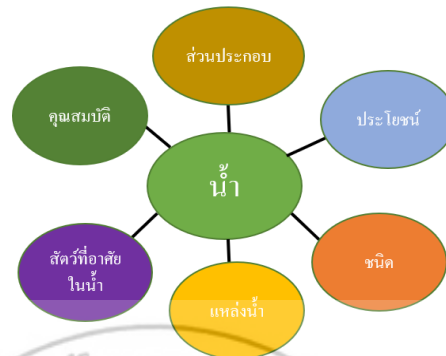
ผังความคิด (mind map) เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างของภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสื่อนั้น ๆ

ภาพ 3 ผังความคิด

ที่มา : ทิศนา ขัมมณี, 2562 : 387-397

ผังแมงมุม (spider map) เป็นผังแสดงมโนทัศน์อีกแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้าย ไยแมงมุม

ภาพ 4 ผังแมงมุม

ที่มา : ทิศนา ขัมมณี, 2562 : 387-397

4. ประโยชน์ของผังกราฟิก

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 96) กล่าวถึง การใช้ผังกราฟิกมีประโยชน์ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาทักษะการคิดระดับสูง
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนยิ่งขึ้น
3. ช่วยให้ผู้เรียนจำข้อมูลได้ และเป็นความจำแบบถาวร

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2549: 67) กล่าวถึง ประโยชน์ของผังกราฟิก สรุปได้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูง
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน
3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำได้เป็นความจำแบบถาวร
4. ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย เช่น ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้าน

ความคิดและคณิตศาสตร์ และปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2552: 17) กล่าวถึง ประโยชน์ของผังกราฟิก สรุปได้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่ใช้สำรวจความรู้เดิมของนักเรียน
2. ช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดและการแสดงแบบของการคิด
3. ช่วยให้เกิดความคงทนของการเรียนรู้เพื่อเห็นถึงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียน
4. ช่วยพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาของนักเรียน

สรุปได้ว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาและมีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน อีกทั้งได้พัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียน เพิ่มความจำได้อย่างเป็น

อย่างดี ผู้เรียนสามารถนำผังกราฟิกที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้มองเห็นว่าความคิดย่อยของแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันเป็นเรื่องใหญ่ นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความคิดได้อย่างมีเหตุผลอีกด้วย

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก หมายถึง การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านอย่างมีระบบ มีลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย สามารถวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นประเด็นหลักและประเด็นรองที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน นำเสนอองค์ความรู้และเรียบเรียงข้อมูลที่ได้โดยการเขียนคำสำคัญของเรื่องผ่านผังกราฟิก 2 ประเภทนี้ได้ คือ ผังความคิด ผังแมงมุม

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก มี 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) คือ การสำรวจเนื้อหาหรือเรื่องราวที่อ่านเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ และดูขอบเขตของเนื้อหานั้นอย่างคร่าว ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้นักเรียนจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านโดยครูช่วยแนะแนวทางให้กับนักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นการอ่าน (Read) คือ ครูให้นักเรียนได้อ่านรายละเอียดของบทอ่านเพื่อทำความเข้าใจและค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นจดบันทึก (Record) คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น ตามความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปใจความสำคัญร่วมกับผังกราฟิก (Recite) คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยการสรุปเป็นผังกราฟิก 2 ประเภท ได้แก่ ผังความคิด ผังแมงมุม ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 ขั้นทบทวน (Reflect) คือ การวิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็นจากผังกราฟิกที่สรุปได้เป็นการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด

การอ่าน

1. ความหมายการอ่าน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้แตกต่างกันดังนี้

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง (2553: 22) ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาในรูปของความคิดและความเข้าใจ การอ่านเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้ผู้อ่านฉลาด รอบรู้ ทันโลก ทันเหตุการณ์ และสามารถดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การม้นท์ รัตนแสงวงศ์ (2556: 34) ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ความสามารถของมนุษย์ในการรับรู้ความหมายจากสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนได้สื่อความหมายไว้ ไม่ว่าจะเป็น ตัวอักษร รูปภาพ เครื่องหมายต่าง ๆ แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ หรือแม้แต่การแสดงท่าทาง ซึ่งผู้อ่าน จะเข้าใจความหมายและสามารถสื่อสารต่อไปได้อย่างถูกต้อง

อมรรัตน์ ชานาญรักษา (2559: 2) ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของ ที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ การอ่านจึงมีความสำคัญ ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ
2. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนางานของตนได้
3. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดทางวัฒนธรรมของคนรุ่นต่อ ๆ ไป
4. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดความอ่านและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้
5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการ แสวงหาความสุขให้กับตนเองที่ง่ายที่สุด และได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด
6. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจและ บุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
7. การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม
8. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสารและการใช้เครื่องมือ ทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

ทิพย์สุนทร อนุบุตร (2551: 5) ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การรับสาร ในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ย่อมประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ส่ง > สาร > ฝ่ายรับ ฝ่ายส่งสาร ย่อมส่งโดยการพูดหรือการเขียน ฝ่ายรับสารจึงรับโดยการฟังหรือการอ่าน

ประภัสสร เสวิกุล (2552 : 284) ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่านทั่ว ๆ ไป เป็นการอ่านตามตัวหนังสือหรือสื่อสัญลักษณ์ที่ขีดเขียนขึ้นไว้ ซึ่งดวงตาของเราสามารถมองเห็นได้ รับรู้ได้ ถือเป็น การอ่านโดยตรง

สรุปได้ว่า การอ่าน คือ การรู้หลักภาษาที่เกิดจากการทักษะการฝึกฝนและการเรียนรู้ การอ่านเป็นการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารด้วยการเขียนกับผู้อ่าน โดยอาศัยตัวหนังสือ เป็นสื่อ ผู้อ่านจึงเกิดความรู้ ความคิดและประสบการณ์ สามารถนำความรู้ ความคิดและประสบการณ์เหล่านั้นไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

2. ความสำคัญของการอ่าน

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้อย่างหลากหลาย น่าสนใจดังนี้

เสริมศรี หอทิมาวรกุล (2539: 348) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง คือเป็นการแสวงหาความรู้และยังได้กล่าวนอกเหนือจากนี้อีกเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่นๆเพราะการหาความรู้ในวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญ
2. การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความก้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล
3. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะได้อ่านเอกสารที่ให้ความรู้ในการปรับปรุงงานของตนเองอยู่เสมอ
4. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะถ้าเราอ่านได้ก็สามารถทำความเข้าใจร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีตลอดจนสามารถแก้ปัญหาให้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น
5. การอ่านเป็นเครื่องมือในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยสู่คนรุ่นหลัง ๆ ต่อไป
6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินความรู้และมี ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2548: 6) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ

2. การอ่านเป็นเครื่องช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนและพัฒนางาน

3. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีก รุ่นต่อไป

4. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดและฉลาดรอบรู้เพราะ ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิดเกิดสติปัญญา และเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจเป็นวิธีหนึ่งใน การแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุดและได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

6. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งทางค่าน จิตใจและบุคลิกภาพเพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มากสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

7. การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมืองการปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์และสังคม

8. การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสารและการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2536 :6) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านมีคุณค่าต่อมนุษย์ 7 ประการ คือ

1. เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ เพราะการอ่าน ได้จะทำให้เกิดการศึกษาหาความรู้ อย่างกว้างขวาง เมื่อต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอะไรก็สามารถใช้การอ่าน เป็น การศึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้ตามต้องการ

2. ทำให้เกิดความรู้ ทักษะต่าง ๆ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความเพลิดเพลินบันเทิงใจ และเกิดความบันเทิงใจ

4. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

5. ทำให้ทันต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโลก

6. เป็นการส่งเสริมบุคลิกภาพของมนุษย์

7. ช่วยแก้ปัญหาล้มเหลว สังคม การเมือง เศรษฐกิจและปัญหาส่วนตัวได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2551: 7-8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่ามีคุณค่าหลายประการต่อผู้อ่านที่สรุปได้ ดังนี้

1. **จะช่วยสร้างความคิดให้เกิดกับผู้อ่าน** สารแต่ละประเภทจะสอดแทรกความรู้ที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นยังได้สอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนลงไปในเรื่องนั้น ทำให้ได้รับความรู้ความคิดของผู้เขียนและทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดใหม่ที่เป็นของตนเอง โดยอาศัยแนวคิดทางความคิดของผู้เขียนเป็นพื้นฐาน

2. **จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้อ่าน** สารแต่ละประเภทจะสอดแทรก ความรู้ที่แตกต่างกัน บางเรื่องอาจเกี่ยวข้องกับการเรียน บางเรื่องอาจเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน รวมทั้งอาจมี

ความรู้ใหม่ที่ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่อยู่ใกล้ตัวหรืออยู่ไกลออกไป ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญด้วยกันทั้งสิ้น

3. จะช่วยให้เกิดทักษะการสรุปข้อมูลที่ได้จากการอ่าน กล่าวคือ ข้อมูลที่ปรากฏในสารมักจะมีกระจัดกระจาย ดังนั้น การอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่แล้วสรุปแต่ละพวกให้เหลือแต่แก่นหรือแนวคิด เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

4. จะช่วยให้เข้าใจสังคม เพราะสารแต่ละยุคสมัยเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของสังคม การอ่านจึงมีคุณค่าที่ช่วยให้เห็นฉากของสังคมในอดีตปัจจุบันรวมถึงอนาคตซึ่งต้องการบุคคลที่มีความสามารถช่วยตัดสินใจความถูกต้องในเหตุการณ์เหล่านั้น ทั้งนี้โดยอาศัยข้อมูลที่ได้ จากการอ่านเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจนั่นเอง

5. จะช่วยให้เห็นรูปแบบของสารประเภทต่าง ๆ สารแต่ละประเภทย่อมมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกันการอ่านสารหลายประเภทย่อมเห็นข้อที่แตกต่างกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาอัตราเร็วในการอ่านให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการแสวงหาความรู้ของทุกคน เพราะช่วยให้ผู้อ่าน เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวได้ ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในความรู้และความคิดมองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหา ที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านสื่อการอ่านและรอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

กัลยา ยานมาลัย (2539: 12) ในการอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านมีจุดประสงค์ของการอ่านที่แตกต่างกันไป การที่ผู้อ่านมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน จะช่วยให้การอ่านแต่ละครั้งมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถเลือกหนังสือและสื่อวัสดุการอ่านได้อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์ของการอ่านสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ จุดมุ่งหมายของการอ่านทั่วไปและการอ่าน ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1 อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อต้องการรู้ในสิ่งที่ผู้อ่านเป็นปัญหาหรือต้องการให้ความรู้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น หรือต้องการรู้เพื่อประกอบอาชีพ การอ่านจึงเน้นถึงความรู้ในแขนงวิชาต่างๆ

1.2 อ่านเพื่อให้เกิดความคิด เป็นการอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ เช่น บทความ บทวิจารณ์ งานวิจัยต่าง ๆ การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับชั้นแนวความคิดของผู้เขียน พร้อมทั้งพิจารณาหาเหตุผลและแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้นขึ้นมา การอ่านจึงก่อให้เกิดความคิด

1.3 อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านที่ช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความคิด หนังสือที่อ่าน เช่น ประเพณีวินาย เรื่องสั้น วรรณคดี ซึ่งอ่านแล้วทำให้เกิดความสนุกสนาน ช่วย ผ่อนคลายความตึงเครียดและมีความสุขในชีวิต

1.4 อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ เป็นการอ่านเพื่อชดเชยความต้องการที่ยังขาดอยู่ เช่น ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการเป็นที่ยอมรับเข้ากลุ่มเพื่อน ความต้องการเหล่านี้ยังไม่บรรลุผล การอ่านจึงมีส่วนช่วยชดเชยความต้องการ โดยผู้อ่านใช้หนังสือในการแก้ปัญหาของตน เพื่อขยายขอบเขตของความสนใจในสิ่งใหม่ เพื่อสร้างสภาพอารมณ์ที่ต้องการ เช่น เมื่อเกิดความรู้สึกเหนื่อย ไม่สบาย ผู้อ่านก็มักจะไปหาหนังสือเรื่องเบา ๆ เรื่องที่เคยรู้จักหรือเคยอ่านอย่างสนุกสนาน มาอ่าน แต่ในบางครั้งก็อยากจะอ่านเรื่องใหม่ ๆ แนวทางใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการดำรงชีวิต

2. การอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านได้วางจุดมุ่งหมายไว้ชัดเจนว่าในการอ่านของตนเองต้องการสนองความต้องการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 5) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายเฉพาะในการอ่านตามแนวคิดของ Clifford L. Bush and Mildred H. Huebner ซึ่งสรุปได้ดังนี้

- 1) ตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ เช่น รัก ชอบ โกรธ เสียใจและดีใจ
- 2) ช่วยให้พบกับความต้องการในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านจะช่วยชดเชยอารมณ์ที่หายไปและช่วยตอบสนองความต้องการในส่วนของอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการ
- 3) ติดตามเรื่องที่ได้รับฟังจากผู้อื่น
- 4) ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยจากแนวทางของเรื่องที่อ่าน
- 5) ส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่น ๆ เพิ่มเติม
- 6) รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 7) ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของสมอง
- 8) ช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่น ๆ
- 9) รู้จักสถานที่ที่ไม่สามารถเดินทางไปเยือน แต่สามารถหาประสบการณ์ได้จากการอ่าน
- 10) มีความคิดเป็นอิสระในการเลือกเรื่องที่อ่าน
- 11) มีความเฉลียวฉลาดโดยอาศัยความรู้และแนวคิดจากการอ่านไปสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้
- 12) เป็นการใช้เวลาพักผ่อน
- 13) ช่วยให้เกิดความสนใจเรื่องใหม่ๆ
- 14) ส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่าน จากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น
- 15) เป็นการฝึกให้มีระดับความคิดสูงขึ้น
- 16) เปิดเผยความลึกซึ้งในเรื่องราวบางอย่างที่ผู้อ่านยังไม่เคยรู้มาก่อน
- 17) ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น

- 18) ช่วยให้มีความคิดแตกฉานมากขึ้น
- 19) ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- 20) นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเรื่องส่วนตัว
- 21) ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน
- 22) ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ด้วยความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น
- 23) พัฒนาคุณค่าทางสังคม โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางขึ้น

24) ช่วยให้ผู้อ่านมีสายตากว้างไกลมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การอ่านต้องมีจุดมุ่งหมายที่จะอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่องทั้งหมด จับประเด็นใจความสำคัญของเรื่อง หาวัตถุประสงค์และหาแนวคิดรวมทั้งรายละเอียดที่สำคัญของเรื่องที่อ่านและสามารถสรุปความรู้ ประโยชน์และนำมาปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสม

4. ประโยชน์ของการอ่าน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2548: 7-8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาสติปัญญาให้เกิดความรู้ความฉลาดเกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตจิตใจ
2. ทำให้มีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ
3. ทำให้มีความรู้ทันโลกทันเหตุการณ์
4. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้
5. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน
6. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน
7. ทำให้ชีวิตมีการพัฒนาเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ก้าวหน้าประสบความสำเร็จ
8. ทำให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างเสริมบุคลิกภาพ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 3) ได้กล่าวเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านเอาไว้ มัธยมศึกษา และจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษาเพื่อช่วยในการค้นคว้าเขียนรายงานทำการบ้านเป็น คู่มือการอ่าน ประกอบการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรหลังจากนั้นเมื่อจบ การศึกษาแล้วการอ่าน จะเป็นประโยชน์ต่อการนำความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขคนที่ เรียนหนังสือเก่งมักจะอ่าน หนังสือเก่งคนที่เรียนไม่เก่งมักจะ ไม่ชอบอ่านหนังสือคนที่เรียนหนังสือ จนประสบความสำเร็จและ สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ๆ ได้นั้นจะต้องเป็นนักอ่านและอ่านอยู่เป็นประจำ

สรุปได้ว่า การอ่านมีประโยชน์อย่างมากและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสามารถทำให้การ ดำรงชีวิตที่ดีขึ้นมีความสุขและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย โดยเฉพาะถ้าอยู่ในวัยเรียนการ

อ่านยังต้องมีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการอ่านถือเป็นทักษะที่ทำให้นักเรียนเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

5. ความสามารถในการอ่าน

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นผู้อ่านแต่ละคนจะมีระดับความเข้าใจสิ่งที่อ่านแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญา ความรู้ด้านภาษาและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ซึ่งทำให้ทราบว่า ผู้อ่านมีพัฒนาการอ่านอยู่ในระดับใด ต้องแก้ไขปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมอย่างไร นักการศึกษา หลายท่านได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

นลินี บำเรอราช (2546 : 34) ได้นำแนวคิดของ บลูม มาขยายเป็นการวัดความเข้าใจได้ 7 ระดับ

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นการจำถ้อยคำหรือที่เขียนไว้ ผู้อ่านแสดงความเข้าใจด้วยการบอก ข้อความจริง ความคิดสำคัญ ลำดับขั้นเหตุการณ์ต่างๆ และคำแนะนำที่ระบุในข้อเขียน
 2. ระดับแปลความ (Translation) เป็นความสามารถของผู้อ่านที่แปลความหมาย ของข้อความที่อ่านออกมาได้ถูกต้องด้วยภาษาของตน เช่น อธิบายเรื่องหรือแนวคิดของเรื่องที่อ่าน ได้ นำเนื้อความจากที่อ่านมาแสดง กราฟ แผนภูมิ แผนผัง นำเรื่องที่อ่านมาเขียนเป็นงานเขียน และสามารถทำตามคำแนะนำได้
 3. ระดับตีความ (Interpretation) เป็นความสามารถในเชิงเห็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน ของสิ่งที่มีได้ระบุไว้เป็นความเข้าใจของผู้อ่านต้องใช้ความคิดมากขึ้นโดยมีความสามารถเช่น เมื่อทราบ สาเหตุสามารถระบุผลที่ตามมาได้ คาดคะเนเรื่องได้ สรุปความคิดสำคัญได้อย่างสมเหตุสมผล ประมวลความจากข้อมูลต่างๆ สามารถลงความเห็นได้ ขยายความจากข้อมูลที่รับได้บอก ความสัมพันธ์ได้และจินตนาการตามที่ระบุได้
 4. ระดับนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถระดับสูงเกี่ยวกับการนำความรู้หลักการ ทฤษฎี แนวคิดไปใช้ในสถานการณ์ใหม่
 5. ระดับวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแยกส่วนต่างๆ เป็นความรู้หรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน
 6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการคิดรวมส่วนต่างๆ เป็นการคิดในเชิงทำให้เกิดความรู้ใหม่หรือแนวคิดใหม่
 7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการคิดระดับสูงสุด มีการตัดสินใจด้วยเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น เป็นการตัดสินใจอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยมีกฎหรือมาตรฐาน
- ชวาล แพรัตกุล (2552: 154) ได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. การแปลความ (Transtation) คือ ความสามารถในการแปลความหมายจาก ระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง แปลสัญลักษณ์จากเครื่องหมายย่อไปสู่อีกแบบหนึ่ง แปลและถอดความ จากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง

2. การตีความ (Interpretation) คือความสามารถในการแปลและย่อเรื่องราว ต่าง ๆ ตามที่ปรากฏให้ยุติลงเป็นข้อสรุปได้

3. การขยายความ (Extrapolation) คือความสามารถในการแปลและย่อ เรื่องราวต่าง ๆ ตามที่ปรากฏให้ยุติลงเป็นข้อสรุปได้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553: 43) กล่าวว่า ความเข้าใจการอ่านเป็นความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความจากสื่อต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น แบ่งส่วนย่อยออกเป็น 3 อย่าง คือ

1) การแปลความ (Comprehension) เป็นความสามารถในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาระดับหนึ่งมาเป็นอีกระดับหนึ่งให้เข้าใจง่ายขึ้น

2) การตีความ (Interpretation) เป็นความสามารถในการสรุป การแปลความ มองภาพส่วนรวมมาเป็นใจความสั้น ๆ อย่างได้ใจความ

3) การขยายความ (Extrapolation) เป็นความสามารถในการทำนายหรือคาดคะเนข้อเท็จจริง ล่วงหน้าโดยอาศัยแนวโน้มที่เรียนมา

สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อเข้าใจเนื้อหาภาษาไทยที่นักเรียนอ่านหลังการเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ซึ่งจัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ คือ

การแปลความ (Translation) หมายถึง ความสามารถแปลความเรื่องราวจากเดิม ให้เป็นคำใหม่ เป็นภาษาใหม่ นำเรื่องราวมาสรุปความได้โดยอาศัยเหตุผลที่เกิดขึ้น มีการเปรียบเทียบเหตุการณ์ สามารถลำดับเหตุการณ์และจับแนวคิดของเรื่องได้

การตีความ (Interpretation) หมายถึง ความสามารถนำเอาการแปลความหลาย ๆ สิ่งมาผสมสัมพันธ์กัน แล้วสรุปได้เป็นผลลัพธ์ใหม่ มีลักษณะแปลกไปจากเรื่องเดิม

การขยายความ (Extrapolation) หมายถึง ความสามารถขยายความคิดจากเรื่องเดิมให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงที่ประจักษ์อยู่ในเรื่องนั้น ๆ ได้ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหากสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจต่อการเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขและมีความต้องการที่จะเรียน การกระทำใด ๆ ที่ทำด้วยความตั้งใจและพึงพอใจย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้ให้ดีขึ้นได้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 122) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็น ความรู้สึกร่วมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานรวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553: 7) กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็น ความรู้สึกที่เริ่มจากการรับรู้ต่อสิ่งเร้าทำให้จิตรับรู้สิ่งเร้านั้นอย่างต่อเนื่องความรู้สึกก็จะเกิดขึ้นถ้าความรู้สึกเกิดการตอบสนองอย่างเต็มที่ ก็จะเกิดความรู้สึกชื่นชอบหรือเกิดความพึงพอใจต่อสิ่งเร้านั้น ถ้าความรู้สึกต่อสิ่งเร้านั้นไม่ต่อเนื่อง หรือไม่เกิดความเอาใจใส่ ความพึงพอใจก็จะไม่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคลอื่น เนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจซึ่งจะปรากฏเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้สึกชอบมีความสุข และมีความสนุกสนาน

2. องค์ประกอบของความพึงพอใจ

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2541: 25) กล่าวว่า ความพึงพอใจประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1.) องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความ หรือช่วยในการประเมินค่าสิ่งเร้านั้น ๆ

2.) องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากที่บุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้น แล้วพบว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว องค์ประกอบทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กัน

3.) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มน้าวที่บุคคลประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้า ทิศทางที่สนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับ สอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ความพึงพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบทั้งสามประการเสมอ แต่จะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป โดยปกติบุคคลมักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่

สอดคล้องกับความพึงพอใจ แต่ก็ไม่ได้เสมอไปทุกกรณี ในบางครั้งเรามีความพึงพอใจอย่างหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมที่มีอยู่ก็มี

สมคิด สร้อยน้ำ (2545: 23) กล่าวถึงความพึงพอใจที่ต่อการเรียนไว้ว่า ในการเรียนรู้นั้น สร้างความพึงพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่ผู้เรียน เพราะความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้เรียนจะต้องเกิดความความพึงพอใจ 5 ด้านดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านครูผู้สอน
2. ด้านเนื้อหา
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน
5. ด้านการวัดและประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความพึงพอใจ อาจประกอบได้จากหลายส่วน ทั้งนี้ องค์ประกอบดังกล่าวนี้มีที่มาจากความต้องการของมนุษย์เป็นหลัก เพื่อให้ผู้คนสามารถเกิดความพึงพอใจได้จากความต้องการของตน จากการวิเคราะห์และศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้เลือกนำแนวคิดของสมคิด สร้อยน้ำ (2545: 85) มาประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โพร อาร์ ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก 5 ด้านดังต่อไปนี้ 1. ด้านครูผู้สอน 2. ด้านเนื้อหา 3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4. ด้านสื่อการเรียนการสอน 5. ด้านการวัดและประเมิน

3. การประเมินความพึงพอใจ

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545: 45) ได้กล่าวถึง การสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ เป็นการสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมินทางด้านทัศนคติ เป็นข้อความที่ใช้เพื่อการเก็บข้อมูลทางด้านจิตพิสัย เช่น ความคิดเห็น ความคิดสร้างสรรค์ ทัศนคติต่าง ๆ มาตราวัดทัศนคติ มีอยู่หลายชนิด ที่นิยมนำมาใช้ คือ วิธีของ Likert ซึ่งจะกำหนดช่วงความรู้สึกรู้สึกของคนเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ

ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินทัศนคติต่าง ๆ ดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษา ว่าต้องการศึกษาทัศนคติของใครที่มีต่อสิ่งใด
2. ให้ความหมายของทัศนคติต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่าเป็นประเด็น หรือเรื่องที่จะสร้างแบบวัดนั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง
3. สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษาให้ครบถ้วนทุกแง่มุม และต้องมีข้อความที่เป็นไปในทางบวก และทางลบมากพอในการนำไปวิเคราะห์แล้วเหลือจำนวนข้อความที่ต้องการ

4. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น เมื่อสร้างข้อความเสร็จแล้วนำไปให้ผู้ที่มีความรู้เรื่องนั้น ตรวจสอบ โดยพิจารณาในเรื่องของความครบถ้วนของคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนลักษณะของการตอบกับข้อความที่สร้างว่าสอดคล้องกันหรือไม่ เพียงใด เช่น พิจารณาว่าควรจะให้ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งหรือชอบมากที่สุด ชอบมาก ปานกลาง ชอบน้อย ชอบน้อยที่สุด เป็นต้น

5. กำหนดการให้คะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก นิยมกำหนดคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 หรือ 4 3 2 1 0 สำหรับข้อความทางบวก ส่วนข้อความทางลบให้คะแนน 1 2 3 4 5 หรือ 0 1 2 3 4 ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกมากทางปฏิบัติ

สมบุรณ์ ตันยะ (2550: 22) ได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบและแบบสำรวจ สามารถสรุปได้ดังนี้

1.) แบบทดสอบ หมายถึง ชุดของคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนตอบลงในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจเป็นการกรอกข้อความ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ การสร้างแบบสอบถามที่ดีต้องอาศัยการกำหนดจุดมุ่งหมายที่จำเพาะและชัดเจน รวมทั้งข้อความที่ใช้ต้องเป็นภาษาที่ดี และเข้าใจง่าย รูปแบบของแบบสอบถามต้องน่าสนใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ สามารถแบ่งประเภทของแบบสอบถามได้ 2 ประเภท คือ

1.1) แบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ไม่กำหนดคำตอบไว้ตายตัว เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็นอย่างเต็มที่

1.2) แบบสอบถามแบบปลายปิด เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อความ หรือข้อความที่กำหนดตัวเลือก หรือคำตอบที่คาดว่าจะเป็นไปได้ เพื่อให้ผู้ตอบได้เลือกคำตอบ ที่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือตรงกับความรู้สึกของตนเอง

2.) แบบสำรวจหรือแบบตรวจสอบรายการ เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันมาก ประกอบด้วย บัญชีรายการของสิ่งของ หรือเรื่องราวต่างๆ ซึ่งจะให้ผู้ตอบได้ตอบในลักษณะให้เลือกอย่างใด อย่างหนึ่ง แบบสำรวจจะช่วยให้ทราบว่า มีสิ่งต่างๆ หรือมีการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นตามรายการที่กำหนดหรือไม่

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551: 231) ได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินความพึงพอใจมีดังนี้

1.) การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่ เปลี่ยนแปลงในเวลานั้น

2.) การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่ เปลี่ยนแปลงในเวลานั้น

3.) การศึกษาความพึงพอใจของบุคคล มิใช่แต่เป็นการศึกษาทางความพึงพอใจของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อย หรือความเข้าใจของเจตคตินั้นด้วย วิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1) วิธีการสังเกต เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการเฝ้ามองและจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน แต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาเป็นรายกรณีเท่านั้น

3.2) วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถาม โดยการพูดคุยกับบุคคลนั้น ๆ โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3.3) วิธีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) วิธีการนี้จะเป็นการใช้แบบสอบถามที่มีข้อคำถามไว้อย่างเรียบร้อย เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนตอบมาเป็นแบบแผนเดียวกัน มักใช้กรณีที่ต้องการข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัด ทศนคติแบบสอบถามจะใช้มาตรวัดทัศนคติ ซึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วน แบบลิเคิร์ท (Likert Scales) ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วมีคำตอบ ที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553: 22) ได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจของ ผู้เรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.) สัมภาษณ์ หมายถึง การพูดคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย เน้นจุดประสงค์ในการวัดและบันทึกไว้ได้อย่างถูกต้อง โดยเริ่มจากการสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้ดีเป็นมาตรฐานก่อน ข้อคำถามจะต้องกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบตามความรู้สึกที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการได้ การวางแผนสร้างข้อคำถามจะต้องคิดถึงระยะเวลา และลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์

2.) การสังเกต หมายถึง การเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยที่ผู้สังเกตจำเป็นต้องมีข้อรายการที่จะสังเกตให้พร้อม

3.) การรายงานตนเอง โดยการให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกของตนเองออกมาตามสิ่งเร้า ที่ได้สัมผัส นั่นคือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถาม หรือเป็นภาพ เพื่อจะได้แสดงความรู้สึก ออกมาอย่างตรงไปตรงมา

4.) เทคนิคการจินตนาการ โดยอาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปกระตุ้นผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ตอบสถานการณ์ที่กำหนดให้จะไม่มีการสร้างที่แน่นอนผู้เรียนจะต้องจินตนาการออกมาตามประสบการณ์ของตนเอง

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ในด้านครูผู้สอน ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผลวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ

เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกวัดได้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 15 ข้อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พรพรรณ พูลเขาล้าน (2563: 34) ศึกษาผลของนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการแบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ในความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สูงขึ้นหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

มัทธิดา ศิริตานนท์ (2558: 63) ศึกษาผลความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด พบว่าหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราพร หนูลาย (2550: 84) ศึกษาผลการใช้ชีสสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ที่มีต่อความสามารถ ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

รัฐชาติ แสงคง (2550: 114) ศึกษาผลของการเรียนแบบค้นพบร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความคิดเชิงมโนทัศน์ความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของความคิดเชิงมโนทัศน์ภายหลังการจัดการเรียนแบบค้นพบร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน 2) ค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ภายหลังการเรียนแบบค้นพบร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องการดำรง พันธุ์ของสัตว์ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ฉบับหลังเรียนสูงกว่าฉบับก่อนเรียน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Kasyulita (2015) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนปี 2 ในมหาวิทยาลัย Pasir Pengaraian เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ และนักเรียนที่สอนแบบปกติ พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ มีคะแนนเฉลี่ย 15.96 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ย 11.66 และมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่าเทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ มีประสิทธิภาพในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

Astuti (2020: 99) ได้ศึกษาผลของการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการสอน 2 แบบ คือ การสอนแบบปกติ และการสอนแบบใช้เทคนิคผังกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิก มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติ และกลุ่มที่เรียนด้วยเทคนิคผังกราฟิกสามารถพัฒนาทักษะการอ่านให้สูงขึ้นเมื่อเจอบทอ่านอื่น ๆ นอกบทเรียน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน พบว่าการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนโดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้
ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมานะศึกษาจังหวัดยะลา จำนวน 5 ห้องเรียน
มีจำนวนนักเรียน 119 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัด
ยะลา จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random
Sampling)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) จากกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม วัดผลก่อนและหลังการทดลอง เป็นแบบแผนการวิจัยชนิด One group Pretest-Posttest Design

ตารางที่ 4 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ one-group pretest-posttest design

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียนและสอบถามความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ วัดก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 15 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมานะศึกษา พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและองค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์

ร่วมกับผังกราฟิก

1.3 ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก โดยมีเนื้อหาที่คำนึงถึง ความสนใจของนักเรียนและมีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมานะศึกษา ซึ่งในแต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด/สาระสำคัญ/จุดประสงค์การเรียนรู้/สาระการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับ ผังกราฟิกทั้ง 6 ขั้นตอน/สื่อการเรียนรู้/การวัดผลและประเมินผล/กิจกรรมเสนอแนะและบันทึกผลหลังสอน จำนวนแผนทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้ผัง กราฟิก ในการเขียนสรุปใจความสำคัญ 2 ประเภท ดังตาราง 5

ตารางที่ 5 การเลือกใช้ผังกราฟิก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	ผังกราฟิก	จำนวนชั่วโมง
	หน่วยที่ 7 การอ่านเพื่อชีวิต		
1	เรื่องไม่เห็นจะต้องกลัว	ผังความคิด	2
2	เรื่องเหมือนชีวิตใหม่	ผังความคิด	2
3	เรื่องโลกร้อน	ผังแมงมุม	2
4	เรื่องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	ผังแมงมุม	2
	รวม		8

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้องขององค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยกำหนดความหมายของคะแนน

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

1.6 นำคะแนนผลประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่มีคุณภาพและความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 109) พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป ถือว่าแผนมีคุณภาพและสามารถใช้ได้

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยภาพรวมผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 (ภาคผนวก ง)

1.7 ปรับแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน การเขียนผังกราฟิกและเนื้อหาประกอบการเรียนการสอน

1.8 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/4 โรงเรียนมานะศึกษาจำนวน 30 คน

1.9 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.1 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหา ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

2.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ เพื่อคัดเลือกไว้ 30 ข้อ

ตารางที่ 6 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ความสามารถ ในการอ่าน	ข้อของแบบทดสอบ	จำนวนข้อสอบ (ข้อ)	
	ที่สัมพันธ์กับ	สร้าง	เลือก
	ความสามารถ ในการอ่าน		
การแปลความ	2 3 21 22 25 27 30 31 32 34 35 37 38 42 46 47	16	10
การตีความ	4 5 6 10 11 12 14 15 18 19 20 23 24 29 39 41 49	17	10
การขยายความ	1 7 8 9 13 16 17 26 28 33 36 40 43 44 45 48 50	17	10
รวมทั้งหมด	50	50	30

2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบกับตัวชี้วัดโดยพิจารณาข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

จากผลการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.0 เป็นข้อที่ใช้ได้จำนวน 47 ข้อ (ภาคผนวก ง)

2.5 ปรับปรุงแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย การสะกดคำถูกผิด การเรียงลำดับของตัวเลือกตอบจากข้อความที่สั้นไปยาว ปรับข้อความถามของแบบทดสอบให้สั้นกระชับ อ่านแล้วนักเรียนเข้าใจง่าย

2.6 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วทำแบบทดสอบ 47 ข้อไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/4 ที่โรงเรียนมานะศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.7 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และคัดเลือกความยากง่ายของแบบทดสอบที่มีความยากตั้งแต่ 0.27-0.67 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไปจำนวน 30 ข้อ ดังตาราง 13 (ภาคผนวก ง) โดยมีการจำแนกข้อสอบเป็นด้านดังนี้ ด้านการแปลความ การตีความและการขยายความ ดังตารางที่ 7

ตาราง 7 จำนวนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ความสามารถในการอ่าน	ข้อสอบ	จำนวน (ข้อ)
การแปลความ	11 13 15 18 19 20 21 23 24 27	10
การตีความ	4 6 7 9 10 12 17 26 29 30	10
การขยายความ	1 2 3 5 8 14 16 22 25 28	10
รวม	30	30

2.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกจำนวน 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน จากผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความมีค่าความเชื่อมั่น 0.93 ดังตาราง 14 (ภาคผนวก ง)

2.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

3.2 ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้วัดความพึงพอใจของนักเรียน

3.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

- 1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง พึงใจในระดับน้อย
- 3 หมายถึง พึงพอใจในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก
- 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับมากที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ (บุญชม ศรีสะอาด , 2556: 99-103)
มีความพึงพอใจมากที่สุด

- 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตาราง 8 จำนวนข้อคำถามแบบสอบถามความพึงพอใจ

ประเด็นแบบสอบถามความพึงพอใจ	จำนวนข้อ
ด้านครูผู้สอน	3
ด้านเนื้อหา	3
ด้านการจัดการเรียนรู้	4
ด้านสื่อการสอน	2
ด้านการวัดและประเมินผล	3
รวม	15

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับ
ผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของคำถาม โดย
กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคือ

- 5 หมายถึง ข้อคำถามมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อคำถามมีความเหมาะสมระดับมาก

- 3 หมายถึง ข้อคำถามมีความเหมาะสมระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อคำถามมีความเหมาะสมระดับน้อย
- 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

3.5 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมีค่าตั้งแต่ 4.00 -5.00 ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามความพึงพอใจในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ดังตาราง 15 (ภาคผนวก ง)

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้กับกลุ่มทดลอง (Try out) ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/4 โรงเรียนมานะศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 30 คน

3.7 นำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach จากผลการวิเคราะห์พบว่ามีความเชื่อมั่น 0.90 ดังตาราง 16 (ภาคผนวก ง)

3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกแล้ว นำไปทดลองใช้สอนจริงกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนมานะศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้แจงรายละเอียดนักเรียนก่อนที่จะดำเนินการทดลอง เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคนไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียนสำหรับการวิเคราะห์ผล

ขั้นที่ 3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมจำนวน 8 ชั่วโมง

ขั้นที่ 4 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและ
สอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้แบบ
เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน โดยใช้สถิติ t-test

1.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการ
เรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกกับเกณฑ์ร้อยละ 80

1.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน

2.1.1 ร้อยละ (Percentage)

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

ค่าที (t-test) แบบไม่อิสระ (Dependent Samples)

3. สถิติหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

3.1.1 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม

3.2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ

3.2.1 ความเที่ยงตรง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.2.2 ความยากง่าย (p)

3.2.3 อำนาจจำแนก (r)

3.2.4 ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ด (Kuder-Richardson)

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.1 ความเที่ยงตรง โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.3.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ของครอนบาค (Cronbach)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์

n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญทางสถิติ (t-test)
*	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
**	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก (n=30)

ความสามารถในการอ่าน	คะแนนเต็ม	ก่อนการจัด การเรียนรู้		หลังการจัด การเรียนรู้		t-test
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
การแปลความ	10	3.60	1.33	8.70	1.44	15.972
การตีความ	10	2.90	1.09	8.20	1.67	16.272
การขยายความ	10	3.20	1.58	8.73	1.14	14.023
รวม	30	9.70	2.69	25.63	3.20	20.813*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 25.63 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 9.70 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสามารถในการอ่าน หลังการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ด้านการแปลความ การตีความ และการขยายความสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 (n=30)

ความสามารถการอ่านจับใจความ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	เกณฑ์ร้อยละ 80	t
การแปลความ	10	8.70	1.44	8	2.659*
การตีความ	10	8.20	1.67	8	0.656
การขยายความ	10	8.73	1.14	8	3.515**
รวม	30	25.63	3.20	24	2.796*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ 25.63 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการขยายความ มีค่าเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 8.73 ด้านการแปลความมีค่าเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 8.70 และด้านการตีความมีค่าเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 8.20 ซึ่งทุกด้านเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก (n=30)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบก่อนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน	4.67	0.66	มากที่สุด
2. ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและดูแลนักเรียนในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง	4.67	0.66	มากที่สุด
3. ครูเปิดโอกาสเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม	4.63	0.72	มากที่สุด
รวมด้านครูผู้สอน	4.66	0.67	มากที่สุด
4. เนื้อหาที่เรียนมีการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหา	4.80	0.48	มากที่สุด
5. เนื้อหามีความเหมาะสมกับระยะเวลาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.73	0.58	มากที่สุด
6. เนื้อหามีความน่าสนใจและเข้าใจง่าย	4.73	0.64	มากที่สุด
รวมด้านเนื้อหา	4.76	0.57	มากที่สุด
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	4.77	0.43	มากที่สุด
8. นักเรียนมีการตั้งประเด็นคำถามในสิ่งที่ต้องการทราบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	4.70	0.60	มากที่สุด
9. นักเรียนสามารถจดบันทึกประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้เพื่อสรุปใจความเป็นผังกราฟิก	4.80	0.41	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.73	0.58	มากที่สุด
รวมด้านการจัดการเรียนรู้	4.75	0.51	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
11. สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความน่าสนใจและทันสมัย	4.70	0.65	มากที่สุด
12. สื่อการสอนสามารถช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อหา มากยิ่งขึ้น	4.77	0.57	มากที่สุด
รวมด้านสื่อการสอน	4.73	0.61	มากที่สุด
13. มีการประเมินผลการเรียนรายบุคคล	4.80	0.41	มากที่สุด
14. เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสมกับเนื้อหา และการจัดการเรียนรู้	4.73	0.58	มากที่สุด
15. แบบทดสอบมีความเหมาะสมกับระดับ ความสามารถของนักเรียน	4.87	0.35	มากที่สุด
รวมการวัดและประเมินผล	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.74	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก รวมภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.80 รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และด้านครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังเรียน เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 119 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมานะศึกษา จังหวัดยะลา จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ วัดก่อนเรียนและหลังเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 15 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถอภิปรายรายผล ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนร่วมกับการใช้ผังกราฟิกตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสำรวจเนื้อหาของเรื่องทีอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องนั้นผู้สอนได้มอบหมายให้นักเรียนอ่านคำใหม่และความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและบัตรภาพ และร่วมกันคาดเดาเหตุการณ์ที่คิดว่าจะเกิดขึ้นในเรื่องก่อนที่นักเรียนจะอ่าน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากอ่าน 2) ขั้นตั้งคำถามจากเรื่องทีอ่าน ผู้สอนได้ดำเนินการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบระหว่างที่นักเรียนกำลังอ่าน 3) ขั้นอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญเพื่อค้นหาคำตอบผู้สอนได้ให้นักเรียนช่วยกันอ่านเรื่องทีกำหนดให้พร้อมกันโดยครูเป็นผู้ร่วมสังเกตการอ่านของนักเรียนอย่างใกล้ชิด 4) ขั้นจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ผู้สอนได้ให้นักเรียนจดบันทึกด้วยตนเองในสมุด ซึ่งใช้ในการตอบคำถามทีกำหนดให้ 5) ขั้นสรุปใจความสำคัญจากเรื่องทีอ่าน ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านตามความเข้าใจของตนเองโดยเขียนสรุปเป็นผังกราฟิก ซึ่งกำหนดให้นักเรียนสรุปเป็นผังความคิดซึ่งจะต้องแสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิด ต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างของภาพรวม ซึ่งถ้านักเรียนยังสรุปไม่ได้ให้กลับไปอ่านซ้ำอีกครั้งและขั้นสุดท้าย 6) ขั้นทบทวน วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นในขั้นนี้ นักเรียนจะต้องออกมานำเสนอผลงานของตนเองเกี่ยวกับการสรุปใจความสำคัญเป็นผังความคิด และสนทนาซักถามนักเรียนถึงความแตกต่างระหว่างของตนเองและเพื่อนทีออกมานำเสนอ จากขั้นตอนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทร สีนพพานนท์ (2554: 224) กล่าวถึง วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการสอนซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งทีเขาคาดว่าจะรู้จากเรื่องทีอ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวทีอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2549: 67) ได้กล่าวถึงผังกราฟิกเป็น แบบของการสื่อสารเพื่อใช้นำเสนอข้อมูลทีได้จากการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบมีความเข้าใจง่าย กระชับ กระทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลดิบหรือความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ มาทำการจัดกระทำข้อมูลในการจัดกระทำข้อมูลต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข เช่น ค่าความถี่

ค่าเฉลี่ย และการสรุป เป็นต้น จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้ว ตาม เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ของพรพรรณ พูลเขาล้าน (2563: 34) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R สูงขึ้นหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ซึ่งขั้นตอนการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสำรวจเนื้อหาเรื่องที่อ่าน 2) ขั้นตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน 3) ขั้นอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ 4) ขั้นจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ 5) ขั้นสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และ 6) ขั้นทบทวน วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น โดยขั้นที่หนึ่งจะเป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้ ขั้นที่สองการตั้งคำถาม จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ขั้นที่สามการอ่านข้อความในบท หรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้ จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญโดยแท้จริง ขั้นที่สี่ให้ผู้เรียนจด บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่สาม โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน ขั้นที่ห้าให้ผู้เรียนเขียนสรุป ใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ ขั้นที่หกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้ว แสดงความคิดเห็นใน ประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง (จารทิพย์ แก้วเหลี่ยม, 2553: 31) อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกเป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านอย่างมีระบบ มีลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย สามารถวิเคราะห์เนื้อหา ออกเป็นประเด็นหลักและประเด็นรองที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน นำเสนอองค์ความรู้และเรียบเรียงข้อมูลที่ได้โดยการเขียนคำสำคัญของเรื่องผ่านผังกราฟิก 2 ประเภทนี้ได้ คือ ผังความคิด ผังแมงมุม จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมัทธิดา ศิริตานนท์ (2558: 63) ทำวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการ

อ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด พบว่าหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.80 รองลงมาคือด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และด้านสื่อการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และด้านครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากของผู้เรียนเป็นหลักซึ่งครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนมีการจัดทำผังกราฟิกที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้น และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาพร้อมทั้งครูผู้สอนตอบปัญหาที่นักเรียนสงสัยให้นักเรียนทุกคนได้รับฟังร่วมกัน ในส่วนของเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลครูผู้สอนแจ้งเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน ใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลหลากหลายผู้เรียนจึงพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับศุภสิริ โสมาเกต (2544: 49) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิด หรือเจตนาของบุคคลที่มีต่อการทำงาน หรือการปฏิบัติกิจกรรมนั้นความพึงพอใจในการเรียนจึงเป็นความรู้สึกพอใจชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกสอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวและสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ พูลเขาล้าน (2563 : 34) ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ที่ในครั้งต่อไป จึงนำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้มีการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้สอนควรเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันและความยาวไม่มากจนเกินไป เพราะอาจจะทำให้ผู้เรียนไม่สนใจต่อบทอ่านนั้นได้

1.2 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างละเอียด เพราะผู้เรียนอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบดังกล่าว แต่เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจแล้ว ในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป ผู้เรียนจะสามารถทำเองได้โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ

1.3 การจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้มีการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจ ในขั้นตั้งคำถาม (Question) ผู้สอนอาจมีส่วนร่วมช่วยผู้เรียน ในการตั้งคำถาม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้น

1.4 ขั้นทบทวน (Reflect) เป็นการฝึกวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความ คิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องจากเรื่องที่อ่าน ครูไม่ควรตีกรอบในการแสดงความคิดเห็นและควร แนะนำให้ผู้เรียนได้วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิกในเนื้อหาอื่น เช่น ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นต้น

2.2 ควรนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก ไปทดลองใช้กับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ โดยใช้ตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น ผังกราฟิกอื่น ๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ ศรีตะวัน. (2554). ผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความโดยใช้การเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค ซีไออาร์ซีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กรมวิชาการ. (2546). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). หลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (2564). รายงานการประชุมประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนมานะศึกษา. ยะลา: โรงเรียนมานะศึกษา
- กัลยา ยวนมาลัย. (2539). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- การุณันท์ รัตนแสนวงษ์. (2556). ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
บูรพาสาส์น.
- จิราพร หนูลาย. (2550). ผลการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
เพื่อความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 : โรงเรียนบ้านโหลหาร จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต.
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บูรพาสาส์น.
- ชวาล แพร่ตุล. (2552). เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ช่อเพชร ศิริภักดิ์. (2565). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกล่ามผดุงวิทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 2(1), 95-99.
- ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์. (2553). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). เทคนิคการใช้คำถาม พัฒนาการคิด. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2553). การจัดการเรียนรู้แนวใหม่. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2551). การอ่านเพื่อการวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตินา แคมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม. (2553). วิธีการอ่านแบบ SQ4R. (Online). <https://www.google.co.th/244531>, 11 ตุลาคม 2566
- นพดล จันทรเพ็ญ. (2557) หลักการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: เจเนซิส มีเดียคอม.
- นลินี บำเรอราช. (2546). ผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการพูดโดยการแสดงละครของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยจำปาศักดิ์. วารสารศึกษาศาสตร์. (1), 8-25
- บันลือ พุกกะวัน. (2554) มิติใหม่ในการสอนอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). การพัฒนาการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- ประภัสสร เสวิกุล. (2552). ขอมอนใบนั้นที่เธอฝันยามหนุน. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2551). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พนิตนาฏ ชูฤกษ์. (2551). อ่านเร็วให้เป็นจับประเด็นให้อยู่หมัด. กรุงเทพฯ: เพริศทอพอเซท.
- พรพรรณ พูลเขาล้าน . (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดแบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2549). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน1. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.

พองจันทร์ สุขยิ่ง. (2551). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา.

พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ จำกัด.

พองจันทร์ สุขยิ่ง. (2553). ศิลปะการอ่านอย่างมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า.

มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2549). อ่านเป็น เรียนก่อน สอนเก่ง. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

มยุรฉัตร ฉัตรพุดชัย (2559). ผลการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟฟิกต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสระกะเทียมวิทยาคม "สังวรเจษฎ์ประกาศมอุปถัมภ์" จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มยุรี หอมขจร. (2560). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มัทธิรา ศิริตานนท์ .(2558). การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รัฐชาติร์ แสงคง. (2550). ผลของการเรียนแบบค้นพบร่วมกับเทคนิคผังกราฟฟิกที่ต่อความคิดเชิงมโนทัศน์ความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 . วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

โรงเรียนมานะศึกษา. (2563). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมานะศึกษา. ยะลา: โรงเรียนมานะศึกษา

_____. (2564). รายงานประเมินตนเองโรงเรียนมานะศึกษา. ยะลา: โรงเรียนมานะศึกษา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 11 .กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

_____. (2553). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

- วัฒน์ สงวนทรัพย์. (2559). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). เทคนิคและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิวัฒน์ ชัดติยะมาน. (2549) การสอนเพื่อพัฒนาการคิด. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- วิสาข์ จัตติวร. (2543). การสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับ
ปรับปรุง. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรีญดา เทียมหมอก. (2558). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับมนุษยศาสตร์. 8(2), 178-179.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2536). การอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2541). เจตคติ. กรุงเทพฯ: รุ่งวัฒนา.
- ศุภสิริ โสมาเกต. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงงานกับ
การเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร
และการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สมุทร เชนะพานิช. (2549). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์การสอนเชิงมนทัศน์. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. (2554). การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร.
กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.
- _____. (2554). วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชน.
กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.
- _____. (2554). รายงานการประชุมวิชาการ. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2547). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.

- _____ . (2559). การอ่านจับใจความ หน่วยที่ 3 เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่าน
ภาษาไทย หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 14. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____ . (2551). การอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สมคิด สรอนน้ำ. (2545). หลักการสอน. อุดรธานี: สำนักส่งเสริมวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2554). วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สมบัติ จำปาเงิน. (2531) หลักนักอ่าน. กรุงเทพฯ: เมติคัลมีเดีย.
- สมบูรณ์ ต้นยะ. (2550). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เสริมศรี หอทิมาวารกุล. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนอ่านกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย)
หน่วยที่ 6 การพัฒนาทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา. สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- อมรรัตน์ ชำนาญรักษา. (2559). ความหมายของการอ่าน. (online).
<https://sites.google.com/site/madoobook/home/khwam-hmay-khxng-kar-xan>,
4 สิงหาคม 2566
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2552). ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (1). กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- อัครี เอกโทขุน. (2544). แผนผังกราฟิก. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 16 (1), 2-10.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). การวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Kasyulita, E. (2015). The Effect of SQ4R Technique toward Reading Comprehension at
the Second Years of English Students in University of Pasir Pengaraian.
Proceedings of the Third International Seminar on English Language and
Teaching (ISELT - 3). 3 (1), 147-152.
- Prihatin Puji Astuti. (2020). Using Graphic Organizer to Improve the Students' Reading
Comprehension Achievement. Lexeme Journal of Linguistics and Applied
Linguistics. 2(2), 94.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านวัดและประเมินผล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิดาริน จุลวรรณ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรภาษาไทย
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย
3. นายไพโรจน์ ขวัญคง ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย)
สถานที่ทำงาน โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาภาษาไทย
4. นางสาวณชนก สุวรรณหลิม ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย)
สถานที่ทำงาน โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาภาษาไทย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๔๔๑

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายภาสกร วงศ์กระจ่าง รหัส ๖๔๖๑๙๑๒๐๑๒ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบ SO๔R ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.มนตรี เด่นดวง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงศ์ ภูวรัชรานนท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๘๘๘ ๑๖๕๐

โทรสาร ๐ ๗๔๒๖ ๐๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ งานสนับสนุนพันธกิจอุดมศึกษา บัณฑิตศึกษา โทร. ๑๒๒๐

ที่ คคศ. ๔๓๘ /๒๕๖๖

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตาริน จุลวรรณ

ด้วย นายภาสกร วงศ์กระจำจ่าง รหัส ๖๔G๑๔๑๒๐๑๒ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ทำวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบ SO๔R ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี อาจารย์ ดร.มนตรี เด่นดวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คั่นคว่ำอิสระ

คณะครุศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ ในเรื่องที่นักศึกษาทำการคั่นคว่ำอิสระเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้ ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงศ์ ภูวพัชรวรานนท์)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๔๔๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณไพโรจน์ ขวัญคง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายภาสกร วงศ์กระจ่าง รหัส ๖๔G๐๔๑๒๐๑๒ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ทำวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบ SO๔R ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.มนตรี เด่นดวง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงศ์ ภูวัชรวรานนท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

โทรสาร ๐ ๗๔๒๖ ๐๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๔๔๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณณชนก สุวรรณหล่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายภาสกร วงศ์กระจ่าง รหัส ๖๔G๑๔๑๒๐๑๒ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ทำวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบ SO๔R ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่าน จีบใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.มนตรี เต็นดวง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้จัดส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงศ์ ภูวพัชรวรานนท์)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘ ๑๘๘๘ ๑๖๕๐

โทรสาร ๐ ๗๔๒๖ ๐๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รหัสวิชา ท 12101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การอ่านจับใจความ เรื่อง เหมือนชีวิตใหม่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก (ผังความคิด)

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำรงชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.2/2 อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

ท 1.1 ป.2/3 ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.2/4 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.2/5 แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 นักเรียนสามารถแปลความ จากเรื่องเหมือนชีวิตใหม่ ได้

2.2 นักเรียนสามารถตีความ จากเรื่องเหมือนชีวิตใหม่ ได้

2.3 นักเรียนสามารถขยายความ จากเรื่องเหมือนชีวิตใหม่ ได้

2.4 นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและรักการอ่าน

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านจับใจความ
สาระสำคัญและทำให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความเรื่อง “เหมือนชีวิตใหม่”

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

5.1 ขั้นเตรียมความพร้อม

- 1) ผู้เรียนและครูกล่าวทักทายกัน
- 2) ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนรู้ขึ้นวางบนโต๊ะ ครูผู้สอนพาผู้เรียนทำกิจกรรม "หู ตา จมูก ปาก ตา" เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้
- 3) ครูแจ้งวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมง เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนรู้

5.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและผู้เรียนสนทนากันเกี่ยวกับเรื่องการอ่านจับใจความ

5.3 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจเนื้อหาของเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ นักเรียนอ่านคำใหม่และความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและบัตรภาพ เรื่อง ชีวิตใหม่ และร่วมกันคาดเดาเหตุการณ์ที่คิดว่าจะเกิดขึ้นในเรื่องก่อนที่นักเรียนจะอ่าน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากอ่าน เช่น คำว่า เสือ จาน ลิง แอบ สอน โหน ชะนี นกขุนทอง จระเข้ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม ครูตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบระหว่างที่นักเรียนกำลังอ่าน เรื่อง เหมือนชีวิตใหม่ ดังนี้

- ใครขับรถไปส่งไบบิว ไบโบกที่ปางช้างหลวง
- ภูผาส่งกล้วยเตี่ยวอะไร
- ผักบุงให้วิตามินใด และช่วยบำรุงอะไร

ขั้นที่ 3 Read (R) คือ การอ่านเรื่องซ้ำอย่างละเอียด นักเรียนช่วยกันอ่าน เรื่อง เหมือนชีวิตใหม่ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยชุด ภาษาเพื่อชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พร้อมกัน โดยครูเป็นผู้ร่วมสังเกตการอ่านของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 Record (R) คือ การจดบันทึกข้อมูล นักเรียนจดบันทึกด้วยตนเองในสมุด ซึ่งใช้ในการตอบคำถามที่กำหนดให้ในขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม

ขั้นที่ 5 Recite (R) คือ สรุปลใจความ ให้นักเรียนสรุปลใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจของตนเอง โดยเขียนสรุปเป็นผังกราฟิก ซึ่งกำหนดให้นักเรียนสรุปเป็นผังความคิด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

ซึ่งถ้านักเรียนยังสรุปไม่ได้ให้กลับไปอ่านซ้ำอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 Reflect (R) คือ วิเคราะห์ นักเรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองเกี่ยวกับการสรุปใจความสำคัญเป็นผังความคิดและสนทนาซักถามนักเรียนถึงความแตกต่างระหว่างของตนเองและเพื่อนที่ออกมานำเสนอ

5.4 ขั้นสรุป

- 1) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนโดยให้นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่อง เหมือนชีวิตใหม่ แบบคร่าว ๆ
- 2) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เหมือนชีวิตใหม่ อีกครั้ง
- 3) ครูแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติม เพื่อฝึกทักษะในการอ่านได้ที่ห้องสมุด

6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. บัตรคำและบัตรภาพ
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. ผังความคิด เรื่อง เหมือนชีวิตใหม่
4. สมุดวิชาภาษาไทย

7. วิธีการวัดและประเมินผล

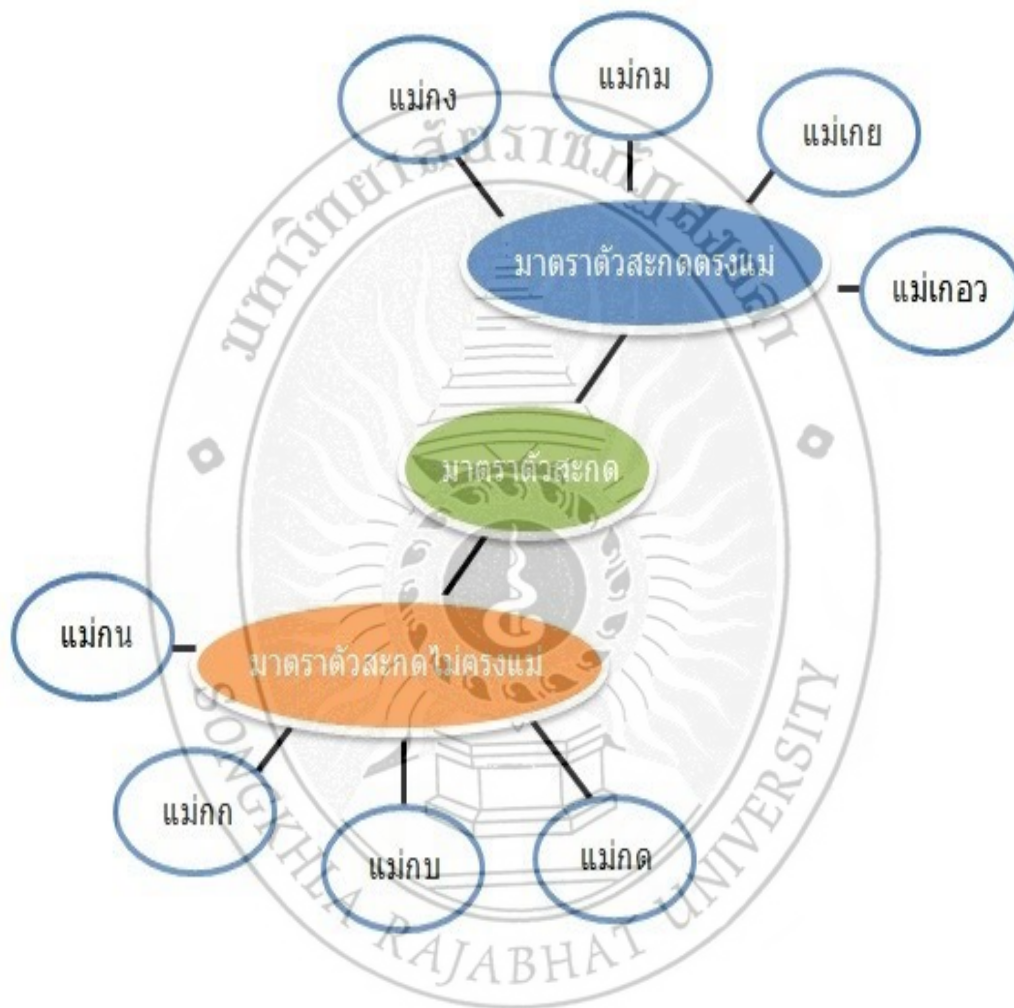
1. แบบบันทึกการอ่าน
2. แบบการเขียนผังความคิด

การวัดผลประเมินผล

รายการวัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การประเมิน
1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากบทอ่านได้ถูกต้อง	ตรวจผลงาน	แบบบันทึกการอ่าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เขียนผังความคิด สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	ตรวจผลงาน	แบบการเขียนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. การใฝ่เรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สังเกต	แบบสังเกตการใฝ่รู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป

ตัวอย่างผังความคิด (Mind map)

เรื่อง เหมือนชีวิตใหม่

บทอ่าน เรื่อง เหมือนชีวิตใหม่

ขบวนช้างมาถึงจุดนัดพบที่หมู่บ้านชายป่าตอนสาย ๆ ลุงวันพี่ชายของควาญโพ ขับริมมารับไปโบกและใบบัวไปส่งที่ปางช้างหลวง ส่วนช้างเชือกอื่น ๆ ให้อออยู่ที่นี้ก่อน

ภูผาและน้ำใสพากันเล่นกับเพื่อนช้างอย่างสนุกสนาน ขณะนั่งรถมาลงเพื่อนรักเมื่อมาถึงปางช้างหลวงใบโบกและใบบัวใช้วงกอดภูผา แล้วจึงเดินตามเจ้าหน้าที่ไป โดยหันมามอง แต่ไม่ซุงวง ไม่โบกหู ไม่แกว่งหาง และไม่ส่งเสียงร้องใด ๆ

ลุงวันเข้าใจความรู้สึกของเด็ก ๆ ทั้งสองคนจึงชวนไปเที่ยวในเมืองกัน โดยพาผู้ใหญ่ขอแวะทำธุระที่ธนาคารก่อน จากนั้นจึงพากันไปกินก๋วยเตี๋ยวโดยมีควาญโพ พ่อของภูผาเป็นเจ้ามือเลี้ยง พวกผู้ใหญ่สั่งก๋วยเตี๋ยวต้มยำ ภูผาสั่งบะหมี่แห้ง ส่วนน้ำใส สั่งเย็นตาโฟ แล้วบอกว่ากินผักบั้ง ตาจะได้หวาน ๆ เพราะผักบั้งมีวิตามินเอ

ส่วนควาญมิ่งพ่อของน้ำใสไม่ยอมน้อยหน้า จึงพาทุกคนไปเลี้ยงไอศกรีมที่ร้าน ใกล้ ๆ ซึ่งมีให้เลือกหลากหลายรส ทั้งรสทุเรียน, กะทิ, มะพร้าวอ่อน, มะม่วง และส้ม

จากนั้นเด็ก ๆ ทั้งสองขอไปร้านหนังสือ เพื่อซื้อเครื่องเขียนและหนังสือ ซึ่งต่างคนต่างก็ซื้อหนังสือไม่ซ้ำกัน จะได้แลกเปลี่ยนอ่าน จากนั้นลุงวันก็ขับรถไปส่งควาญโพและควาญมิ่งที่จุดพักช้าง เพื่อจะได้เดินทางไปทำงานต่อ ส่วนเด็ก ๆ ทั้งสองต้องนอนค้างคืนที่บ้านลุงวันและวันพรุ่งนี้ลุงวันจึงจะไปส่งเด็ก ๆ ที่บ้าน

(หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาทีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒)

การประเมินบันทึกการอ่าน

หัวข้อ การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
การตั้ง คำถามและ คำตอบ	- ตั้งคำถาม ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ทุกข้อได้อย่าง ถูกต้อง - อธิบายและ ขยายความ คำตอบทุกข้อ	- ตั้งคำถาม ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ทุกข้อได้อย่าง ถูกต้อง - อธิบายและ ขยายความ บางข้อ	- ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ถูกต้อง 4 ข้อ - อธิบายและ ขยายความ คำตอบบางข้อ	- ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ถูกต้อง 3 ข้อ - อธิบายและ ขยายความ คำตอบ 1 ข้อ	- ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ถูกต้อง 1-2 ข้อ - ไม่อธิบาย ขยายความ คำตอบ

เกณฑ์การประเมิน การผ่านเกณฑ์การประเมินจะต้องได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป

แบบประเมินบันทึกการอ่านเรื่อง เหมือนชีวิตใหม่

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินให้คะแนนผู้เรียนแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						
36						
37						
38						

แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด

หัวข้อ การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน โครงสร้างภาษาสมบูรณ์	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 1-2 แห่ง	เนื้อหาไม่ครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 3-4 แห่ง	เนื้อหาไม่ครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 4-5 แห่ง	เนื้อหาไม่ครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 5 แห่งขึ้นไป
รูปแบบผังความคิด	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านง่าย น่าสนใจ สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 90 ขึ้นไป	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านง่าย น่าสนใจ สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 80 ขึ้นไป	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านง่าย น่าสนใจปานกลาง สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 70 ขึ้นไป	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านยาก น่าสนใจน้อย สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 60 ขึ้นไป	รูปแบบไม่สมดุล ตัวหนังสืออ่านยาก ไม่มีความน่าสนใจ สีเส้นสวยงามน้อยกว่าร้อยละ 60

แบบประเมินการเขียนผังความคิดเรื่อง เหมือนชีวิตใหม่

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินให้คะแนนผู้เรียนแต่ละคน และเขียนคะแนนลงในช่องระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคะแนน		
		ความถูกต้องของเนื้อหา (5)	รูปแบบผังความคิด (5)	รวมคะแนน (10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				

คำชี้แจง : ให้ผู้สังเกตพิจารณาพฤติกรรมผู้เรียนแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับพฤติกรรม					เกณฑ์การประเมิน
		1	2	3	4	5	
1							1 (ควรปรับปรุง) ไม่ตั้งใจเรียนและไม่เข้าร่วมกิจกรรม
2							
3							
4							
5							
6							2 (พอใช้) ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ มีความเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นบางครั้ง
7							
8							
9							
10							
11							3 (ดี) ตั้งใจเรียน เอาใจใส่มาก มีความเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นประจำ
12							
13							
14							
15							
16							4 (ดีมาก) ตั้งใจเรียน เอาใจใส่มาก มีความเพียรพยายาม ในการเรียน มีการตอบคำถามในชั้นเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นประจำ
17							
18							
19							
20							
21							5 (ยอดเยี่ยม) ตั้งใจเรียน เอาใจใส่มาก มีความเพียรพยายามในการเรียน มีการตอบคำถามในชั้นเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ไม่มีข้อแม้ในการเริ่มทำสิ่งใหม่
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							

แบบบันทึกคะแนนผลการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เหมือนชีวิตใหม่

เลขที่	รายการ ชื่อ - สกุล	แบบบันทึกการอ่าน	ผังความคิด	พฤติกรรมการได้รู้	รวมคะแนน	ร้อยละ	ระดับ
		5	15	5	25	100	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							

คะแนน 80 – 100 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม

คะแนน 70 – 79 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 60 – 69 คะแนน หมายถึง พอใช้

คะแนน 50 – 59 คะแนน หมายถึง ผ่าน

คะแนน 0 – 49 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

บันทึกผลหลังการสอน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาอุปสรรค

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

ลงชื่อ

(นายภาสกร วงศ์กระจำง)

ครูผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รหัสวิชา ท 12101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การอ่านจับใจความ เรื่อง โลกออนไลน์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก (ผังแมงมุม)

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำรงชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.2/2 อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

ท 1.1 ป.2/3 ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.2/4 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.2/5 แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 นักเรียนสามารถแปลความ จากเรื่องโลกร้อน ได้

2.2 นักเรียนสามารถตีความ จากเรื่องโลกร้อน ได้

2.3 นักเรียนสามารถขยายความ จากเรื่องโลกร้อน ได้

2.4 นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและรักการอ่าน

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านจับใจความ
สาระสำคัญและทำให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความเรื่อง “โลกร้อน”

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

5.1 ขั้นเตรียมความพร้อม

- 1) ผู้เรียนและครูกล่าวทักทายกัน
- 2) ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนรู้ขึ้นวางบนโต๊ะ ครูผู้สอนพาผู้เรียนทำกิจกรรม "หู ตา จมูก ปาก ตา" เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้
- 3) ครูแจ้งวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมง เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนรู้

5.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและผู้เรียนสนทนากันเกี่ยวกับเรื่องการอ่านจับใจความ

5.3 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจเนื้อหาของเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ นักเรียนอ่านคำใหม่และเรียนรู้ความหมายของคำจากบัตรคำและบัตรภาพ เรื่อง โลกร้อน และร่วมกันคาดเดาเหตุการณ์ที่คิดว่าจะเกิดขึ้นในเรื่องก่อนที่นักเรียนจะอ่าน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากอ่าน เช่น คำว่า โรงงาน ก๊าซพิษ ควัน อุตสาหกรรม แปรปรวน ขั้วโลก เป็นต้น

ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม ครูตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบระหว่างที่นักเรียนกำลังอ่าน เรื่อง โลกร้อน ดังนี้

- โลกร้อนเกิดจากอะไร
- มีวิธีการใดที่ไม่ทำให้โลกร้อน

ขั้นที่ 3 Read (R) คือ การอ่านเรื่องช้าอย่างละเอียด นักเรียนช่วยกันอ่าน เรื่อง ฟังพาอาศัย ในใบความรู้ พร้อมกันโดยครูเป็นผู้ร่วมสังเกตการอ่านของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

ขั้นที่ 4 Record (R) คือ การจดบันทึกข้อมูล นักเรียนจดบันทึกด้วยตนเองในสมุด ซึ่งใช้ในการตอบคำถามที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถาม

ขั้นที่ 5 Recite (R) คือ สรุปใจความให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจของตนเอง โดยเขียนสรุปเป็นผังกราฟิก ซึ่งกำหนดให้นักเรียนสรุปเป็นผังแมงมุม พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงามซึ่งถ้านักเรียนยังสรุปไม่ได้ให้กลับไปอ่านซ้ำอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 Reflect (R) คือ วิเคราะห์ นักเรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองเกี่ยวกับการสรุปใจความสำคัญเป็นผังแมงมุมและสนทนาซักถามนักเรียนถึงความแตกต่างระหว่างของตนเองและเพื่อนที่ออกมานำเสนอ

5.4 ขั้นสรุป

- 1) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนโดยให้นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่อง โลกร้อน แบบคร่าว ๆ
- 2) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โลกร้อน อีกครั้ง
- 3) ครูแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติม เพื่อฝึกทักษะในการอ่านได้ที่ห้องสมุด

6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. บัตรคำและบัตรภาพ
2. บทอ่านเรื่อง โลกร้อน
3. ผังแมงมุม เรื่อง โลกร้อน

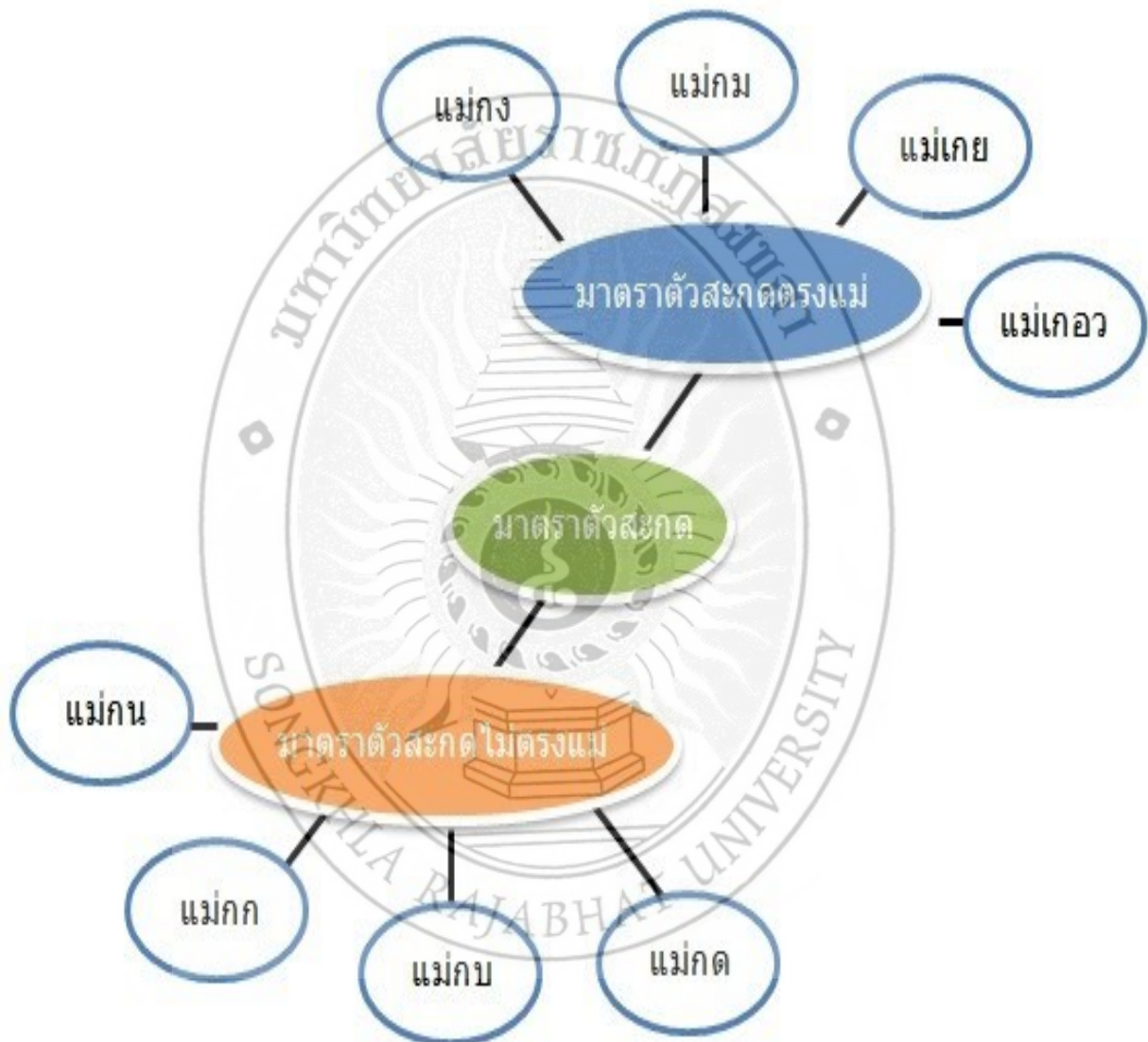
7. วิธีการวัดและประเมินผล

1. แบบบันทึกการอ่าน
2. แบบการเขียนผังความคิด

การวัดผลประเมินผล

รายการวัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การประเมิน
1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากบทอ่านได้ถูกต้อง	ตรวจผลงาน	แบบบันทึกการอ่าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เขียนผังความคิด สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	ตรวจผลงาน	แบบการเขียนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. การใฝ่เรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สังเกต	แบบสังเกตการใฝ่รู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไป

ตัวอย่างผังความคิด (Mind map)
เรื่อง โลกร้อน

บทอ่าน เรื่อง โลกร้อน

เมื่อต้นเดือนธันวาคม น้ำใสและเพื่อน ๆ ยังใส่เสื้อกันหนาวอยู่ แต่สัปดาห์ต่อมามีฝนตกหนักจนน้ำท่วม แล้วอากาศก็ร้อนขึ้นอย่างกะทันหันร้อนเสียจนเด็ก ๆ อายากนั่งแช่น้ำแข็ง แต่เพียงแค่เดือนเดียวอากาศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีทั้งฤดูหนาว ฤดูฝน และฤดูร้อน เป็นไปได้อย่างไร อัจฉริยะใจจริง ๆ คนที่จะให้คำตอบได้ดีที่สุด คือ ครูกิตติ ครูกิตติพานักเรียนไปอาคารห้องสมุด ขณะเดิน ผ่านสนาม ทุกคนเห็นควันและเปลวไฟลุกไหม้ กองขยะที่หลังโรงเรียน เด็ก ๆ เอามืออุดจมูกเพราะเหม็นกลิ่นยาง พลาสติกและโฟมที่ไหม้ไฟ แต่ในไม่ช้า ครูออกมาช่วยกันสาดน้ำจนไฟดับ ก่อนเข้าห้องสมุด ครูกิตติเตือนให้เด็ก ๆ ทำตามระเบียบการใช้ห้องสมุด ที่มุมหนึ่งของห้อง นักเรียนได้ชมภาพยนตร์สารคดีจากโทรทัศน์ ภาพที่เห็นบนจอทำให้เด็ก ๆ จ้องดูอย่างสนใจ ภูเขา น้ำแข็งสีขาวลอยอยู่ในน้ำทะเลสีฟ้า บนภูเขามีหิมะขาวหลายตัว บางตัวกำลังเดิน บางตัวกำลังนอน แล้วจู่ ๆ ภูเขาน้ำแข็งซึก หนึ่งก็พังทลายลง มีหิมะตัวหนึ่งติดอยู่บนน้ำแข็งก้อนนั้น หิมะที่อยู่บนภูเขา ยืนมองดูเพื่อนซึ่งลอย ห่างออกไปทุกที ๆ จนสุดท้ายตา ถ้าน้ำแข็งก้อนนั้นละลาย จะมีใครช่วยหิมะที่น่าสงสารตัวนั้นได้ ไหมหนอ ครูกิตติปิดโทรทัศน์ เด็ก ๆ หน้าเศร้า "ครู รู้ว่านักเรียนคงสงสัยหิมะตัวนั้น แต่นี้เป็นเรื่องจริง ขั้วโลกซึ่งอากาศเย็นจัดจนกระทั่งน้ำในมหาสมุทร กลายเป็นน้ำแข็งและมีภูเขาน้ำแข็งมากมาย ใคร จะคิดบ้างว่า ภูเขาน้ำแข็งจะละลายได้" "แล้วมันละลายได้ยังไงคะ" น้ำใสยกมือถาม "ก็เพราะโลกร้อนขึ้นนะสิ" ครูกิตติตอบ ยต่อ "แล้วทำไมโลกจึงร้อน ใครทำละครับ" ภูผาถาม ขณะที่ใจกำลังคิดเล่น ๆ ว่า ใครนะ เอา น้ำแข็งไปต้มจนละลาย "เป็นคำถามที่ดีมาก" ครูกิตติชม "ใคร ทำละ ก็ฝีมือมนุษย์ ทำทั้งนั้นแหละ นักเรียนเห็นไฟไหม้กองขยะที่หลังโรงเรียนไหม ทั้งกลิ่นเหม็นซึ่งเป็นก๊าซพิษ ยังมาจากโรงงานอุตสาหกรรม ท่อไอเสีย เครื่องปรับอากาศ อีกด้วย พวกนี้แหละที่ทำให้โลกร้อน ยิ่งถ้าทุกคน ในโลกไม่ช่วยกันควบคุม ต่างปล่อยก๊าซพิษออกมา ก็ยิ่งทำให้โลกร้อน มากขึ้น อากาศก็จะแปรปรวนอย่างที่คุณครูเห็น แล้วคนเราจะได้รับอันตรายจากภัย ธรรมชาติยิ่งขึ้น" "แล้วเราจะทำยังไงดีครับ" เด็ก ๆ พุดด้วย ความกังวล "ทำได้แน่นอน" ครูกิตติให้กำลังใจ "เราต้อง ช่วยกันลดก๊าซพิษที่ทำให้โลกร้อน อย่างพวกเรา ทำได้ง่ายๆ

ด้วยการประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ มีทั้งคว้น ก๊าซพิษเหล่านี้ไม่เผ่ายะ ช่วยกันปลูกต้นไม้ ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ลดการใช้โฟม หรือพลาสติก แล้วใครคิดว่า จะช่วยทำอะไรได้อีก" เด็กๆ ยกมือตอบทีละคน "หนูจะใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกค่ะ" "ผมจะล้างหน้าที่แปลง ผักครับ จะได้น้ำรดต้นไม้ ไปด้วย" "หนูจะปิดไฟเมื่อไม่ใช้ค่ะ" "ผมจะบอกพ่อให้เปลี่ยน แบบหลอดไฟเป็นหลอดตะเกียบครับ" "หนูจะบอกพ่อให้ประหยัดน้ำมันรถค่ะ" "ดีมาก" ครูกิตติพุด "เมื่อธรรมชาติกลับคืนสู่สภาพปกติ โลกก็ จะไม่ร้อน พวกเราก็จะมีชีวิตอย่างมีความสุข"

(หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาทีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒)

การประเมินบันทึกการอ่าน

หัวข้อ การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
การตั้ง คำถามและ คำตอบ	- ตั้งคำถาม ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ทุกข้อได้อย่าง ถูกต้อง - อธิบายและ ขยายความ คำตอบทุกข้อ	- ตั้งคำถาม ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ทุกข้อได้อย่าง ถูกต้อง - อธิบายและ ขยายความ บางข้อ	- ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ถูกต้อง 4 ข้อ - อธิบายและ ขยายความ คำตอบบางข้อ	- ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ถูกต้อง 3 ข้อ - อธิบายและ ขยายความ คำตอบ 1 ข้อ	- ตั้งคำถามไม่ ครอบคลุม เนื้อหาทั้งหมด ของเรื่อง - ตอบคำถาม ถูกต้อง 1-2 ข้อ - ไม่อธิบาย ขยายความ คำตอบ

เกณฑ์การประเมิน การผ่านเกณฑ์การประเมินจะต้องได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป

แบบประเมินบันทึกการอ่านเรื่อง โลกออนไลน์

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินให้คะแนนผู้เรียนแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						
36						
37						
38						

แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด

หัวข้อ การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน โครงสร้างภาษาสมบูรณ์	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 1-2 แห่ง	เนื้อหาไม่ครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 3-4 แห่ง	เนื้อหาไม่ครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 4-5 แห่ง	เนื้อหาไม่ครบถ้วน โครงสร้างภาษาผิด 5 แห่งขึ้นไป
รูปแบบผังความคิด	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านง่าย น่าสนใจ สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 90 ขึ้นไป	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านง่าย น่าสนใจ สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 80 ขึ้นไป	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านง่าย น่าสนใจปานกลาง สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 70 ขึ้นไป	รูปแบบสมดุล ตัวหนังสืออ่านยาก น่าสนใจน้อย สีเส้นสวยงาม ร้อยละ 60 ขึ้นไป	รูปแบบไม่สมดุล ตัวหนังสืออ่านยาก ไม่มีความน่าสนใจ สีเส้นสวยงามน้อยกว่าร้อยละ 60

แบบประเมินการเขียนผังความคิดเรื่อง โลกออนไลน์

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินให้คะแนนผู้เรียนแต่ละคน และเขียนคะแนนลงในช่องระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคะแนน		
		ความถูกต้องของเนื้อหา (5)	รูปแบบผังความคิด (5)	รวมคะแนน (10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับพฤติกรรม					เกณฑ์การประเมิน
		1	2	3	4	5	
1							1 (ควรปรับปรุง)
2							ไม่ตั้งใจเรียนและไม่เข้าร่วมกิจกรรม
3							
4							
5							
6							
7							2 (พอใช้) ตั้งใจเรียน
8							เอาใจใส่ มีความเพียร
9							พยายามในการเรียน
10							และเข้าร่วมกิจกรรมการ
11							เรียนรู้เป็นบางครั้ง
12							3 (ดี) ตั้งใจเรียน เอาใจใส่
13							
14							
15							
16							
17							มีความเพียรพยายาม
18							ในการเรียน และเข้าร่วม
19							กิจกรรมการเรียนรู้เป็น
20							ประจำ
21							4 (ดีมาก) ตั้งใจเรียน
22							เอาใจใส่ มีความเพียร
23							พยายาม ในการเรียน
24							มีการตอบคำถามในชั้นเรียน
25							และเข้าร่วมกิจกรรมการ
27							เรียนรู้เป็นประจำ
28							5 (ยอดเยี่ยม) ตั้งใจเรียน
29							
30							
31							
32							
33							เอาใจใส่ มีความเพียร
34							พยายามในการเรียน มีการ
35							ตอบคำถามในชั้นเรียน มี
36							ความกระตือรือร้นในการ
37							เรียนรู้ ไม่มีข้อแม้ในการ
38							เริ่มทำสิ่งใหม่
39							

แบบบันทึกคะแนนผลการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โลกออนไลน์

เลขที่	รายการ ชื่อ - สกุล	แบบบันทึกการอ่าน	ฟังความคิด	พฤติกรรมการใช้	รวมคะแนน	ร้อยละ	ระดับ
		5	15	5	25	100	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							

คะแนน 80 – 100 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม

คะแนน 70 – 79 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 60 – 69 คะแนน หมายถึง พอใช้

คะแนน 50 – 59 คะแนน หมายถึง ผ่าน

คะแนน 0 – 49 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

บันทึกผลหลังการสอน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาอุปสรรค

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

ลงชื่อ.....

(นายภาสกร วงศ์กระจำง)

ครูผู้สอน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง การอ่านจับใจความ

จำนวน ๓๐ ข้อ เวลา ๕๐ นาที

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. หรือ ค. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑

กระต่ายตัวหนึ่งน่ารักมาก มันชอบกินผักกาด วันหนึ่งกระต่ายได้ข่าวว่า ผักกาดจะหมดโลก มันจึงวิ่งหน้าตาตื่นไปหาฝั่ง กระต่ายบอกฝั่งว่าผักกาดกำลังจะหมดโลก ฝั่งไม่สนใจเรื่องที่มีมันบอก กระต่ายจึงไปหาวัว วัวบอกว่าช่วยไม่ได้ กระต่ายร้องไห้ไปหาสุนัข มันเล่าเรื่องผักกาดจะหมดโลกให้สุนัข ฟัง สุนัขบอกว่าให้ใจเย็นๆ ขาวนั้นอาจจะเป็น ขาวลือ สุนัขชี้ให้กระต่ายดูผักกาดที่ยังมีอีกมากมาย กระต่ายเห็นก็ดีใจบอกกับตัวเองว่า ต่อไปต้องใจเย็นๆ ไม่ชี้ตื่นอีก

๑. ลักษณะนิสัยของกระต่ายคือข้อใด (การขยายความ)
 - ก. ใจโลเล
 - ข. ใจร้อน
 - ค. ตื่นตกใจง่าย

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ ๒ – ๓

คนตาบอดสีจะไม่ได้รับอนุญาตให้มีใบขับขี่ยานพาหนะในครอบครอง เนื่องจากอาการบอดสีของตาเป็นอุปสรรคสำหรับการบอกสัญญาณไฟจราจรบนท้องถนน

๒. ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ (การขยายความ)
 - ก. คนตาบอดสีขับรถ
 - ข. คนตาบอดสีกับใบขับขี่
 - ค. คนตาบอดสีจะไม่ได้รับอนุญาตให้มีใบขับขี่
๓. ข้อความใดเป็นใจความรอง (การขยายความ)
 - ก. คนตาบอดสีกับใบขับขี่
 - ข. คนตาบอดสีกับสัญญาณไฟ
 - ค. เนื่องจากอาการบอดสีของตาเป็นอุปสรรคสำหรับการบอกสัญญาณไฟจราจร

อ่านบทความ แล้วตอบคำถามข้อที่ ๔ - ๖

ตอนสายของวันเสาร์ ดวงใจชวนแววดาวมาหาลัดดาด้วยความเป็นห่วงเพื่อน เพราะเมื่อวานนี้ ลัดดาไม่ได้ไปโรงเรียน เมื่อมาถึงก็เห็นลัดดานั่งอยู่หน้าบ้าน ดวงใจจึงถามว่า "เป็นอะไร ทำไมถึงไม่ไปโรงเรียน" ลัดดาตอบว่า "ฉันปวดหัวมาก กินยาแล้วยังไม่หาย แม่จึงให้นอนพัก" แวดาวถามว่า "แล้ววันนี้หายดีหรือยัง" "จ๊ะ หายดีแล้ว" ลัดดาตอบพร้อมยกถาดผลไม้ ซึ่งมีเงาะและมังคุดออกมาเลี้ยงเพื่อน ดวงใจส่งถุงขนมให้ลัดดาแล้วบอกว่า "ฉันซื้อมาฝากเธอ" ลัดดาได้รับถุงขนม แล้วพูดว่า "ขอบใจจ๊ะ"

๔. ดวงใจเป็นห่วงลัดดาด้วยเรื่องอะไร (การตีความ)

- ก. ลัดดาป่วยมาก
- ข. ลัดดาไม่ได้ไปโรงเรียน
- ค. ลัดดาไม่มีเงินซื้อข้าว

๕. ขณะที่ไปเยี่ยม อาการของลัดดาเป็นอย่างไร (การขยายความ)

- ก. อาการเหมือนเดิม
- ข. อาการดีขึ้น
- ค. หายดีแล้ว

๖. สิ่งของที่ดวงใจนำมาเยี่ยมลัดดาได้จากไหน (การตีความ)

- ก. เพื่อนฝากมา
- ข. ซื้อมา
- ค. แม่ฝากมาให้

อ่านบทความ แล้วตอบคำถามข้อ ๗ - ๘

ปิดเทอมคราวนี้ คุณพ่อใจดีพาพวกเราไปเที่ยวทะเล พวกเราตื่นกัน แต่เช้าตรู่ แต่กว่ารถจะไปถึงที่โรงแรมก็กินเวลาถึงเที่ยง ฉันรีบเปลี่ยน เสื้อผ้าในห้องพักแล้วรีบลงมาก่อนใคร เพื่อจะได้เล่นน้ำทะเลก่อน ขณะเดินมาตามทางเดินของโรงแรมฉันเห็นกระเป๋าสตางค์สีน้ำตาลหล่นอยู่ บนพื้นทางเดิน ฉันจึงหยิบไปให้พนักงานช่วยตามหาเจ้าของ

๗. ฉันได้ไปเที่ยวที่ไหน (การตีความ)

- ก. น้ำตก
- ข. ภูเขา
- ค. ทะเล

๘. “ฉัน” ทำอย่างไรเมื่อเห็นสิ่งของตกหล่นบนพื้นทางเดิน (การขยายความ)

- ก. ให้นักงานถามหาเจ้าของ
- ข. บอกคุณพ่อให้ตามหาเจ้าของ
- ค. แจ้งตำรวจตามหาเจ้าของ

อ่านบทความ แล้วตอบคำถามข้อ ๙ - ๑๐

เช้าวันอาทิตย์ แม่พาหนูแดงไปซื้อของที่ตลาด แม่ซื้อคะน้า เนื้อหมู และ แตงโม หนูแดงซื้อ ดอกมะลิและดอกบัวเอาไปบูชาพระ หนูแดงซื้อให้แม่ดู นาฬิกาข้อมือเรือนสวย แม่บอกว่าถ้าหนูแดง สอบได้คะแนนดี แม่จะซื้อให้ เป็นของขวัญ ที่ตลาดมีละครลิงแสดงให้ดูฟรี หนูแดงชวนแม่ให้ดู ขณะ ยืนดู หนูแดงรู้สึกหิว แม่จึงซื้อกล้วยปิ้งให้กิน เมื่อกินหมดแล้วหนูแดงก็นำถุง ที่ใส่กล้วยปิ้งไปทิ้งในถัง ขยะ เพื่อช่วยรักษาความสะอาด

๙. แม่บอกว่าจะซื้อสิ่งใดให้เป็นของขวัญ ถ้าหนูแดงสอบได้คะแนนดี (การตีความ)

- ก. ตุ๊กตา
- ข. เสื้อผ้า
- ค. นาฬิกา

๑๐. หนูแดงทำอะไรหลังกินกล้วยปิ้ง (การตีความ)

- ก. นำถุงไปทิ้งที่ถังขยะ
- ข. ทิ้งถุงลงบนพื้น
- ค. ให้คุณแม่นำถุงไปทิ้ง

อ่านบทความ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑ - ๑๒

ตอนบ่ายของวันอาทิตย์ ยอดมหาภูผาที่บ้าน ขณะนั้นภูผากำลังให้อาหาร ไก่ในเล้า พอยอดเดินเข้าไปในบ้าน เจ้ายุงซึ่งทำหน้าที่เฝ้าบ้านก็ส่งเสียงเห่า แสดงความดีใจ มันวิ่งกระดิกหางเข้าไปหา ยอดด้วยความคุ้นเคย ภูผาจึงถามยอดว่า ทำการบ้านเลขเสร็จหรือยัง ยอดตอบว่าไม่เสร็จ เพราะมีบางข้อไม่เข้าใจ จึงมาที่นี่เพื่อขอให้ภูผาช่วยอธิบายให้ฟัง ภูผาเดิน ไปหยิบสมุดการบ้านในกระเป๋า นักเรียนมาให้ยอดดู และอธิบายวิธีทำให้ฟัง เมื่อยอดเข้าใจดีแล้ว จึงกล่าวขอบคุณภูผา และรีบกลับไปทำการบ้านต่อ

๑๑. ยอดน่าจะมาหาภูผาในเวลาใด (การแปลความ)

ก. เวลา 13.00 น.

ข. เวลา 12.00 น.

ค. เวลา 18.00 น.

๑๒. เจ้ายุงรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นยอด (การตีความ)

ก. ตกใจ

ข. เสียใจ

ค. ดีใจ

อ่านบทความ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓ - ๑๔

ปลานิล เป็นปลาน้ำจืด มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศแถบทวีปแอฟริกา เป็นปลาที่เลี้ยงง่าย โตเร็ว และแพร่พันธุ์ภายในระยะเวลาเพียง 2 - 3 เดือน ปลานิลกินอาหารง่าย ๆ เช่น ปลายข้าว รำ บดละเอียด กากถั่ว กากมะพร้าว แหน่ ปุ๋ยมูลสัตว์ ปุ๋ยพืชสด ประเทศไทยได้พันธุ์ ปลานิลมาจาก มกุฎราชกุมารแห่งประเทศญี่ปุ่นได้ส่งมาถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน 50 ตัว 'ต่อมาได้ขยายพันธุ์ ออกมากมาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ชื่อว่า ปลานิล เพราะมันมีผิวสีดำ พระองค์พระราชทานพันธุ์ปลานิลให้กรมประมง เพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ แล้วแจกจ่ายให้ราษฎรนำไป เพาะเลี้ยงต่อไป

๑๓. ข้อใดเป็นคุณสมบัติของปลานิล (การแปลความ)

ก. ปลาน้ำเค็ม เลี้ยงง่าย โตเร็ว

ข. ปลาน้ำจืด เลี้ยงยาก โตช้า

ค. ปลาน้ำจืด เลี้ยงง่าย โตเร็ว

๑๔. เหตุใดปลาชนิดนี้จึงชื่อว่า ปลานิล (การขยายความ)

ก. แพร่พันธุ์ได้ดีในน้ำสีดำ ๆ

ข. มีส่วนหัวและหางสีดำ

ค. มีผิวสีดำ

๑๕. ปลานิลแพร่พันธุ์เข้ามาในประเทศไทยได้อย่างไร (การแปลความ)

ก. มกุฎราชกุมารญี่ปุ่นได้ส่งมาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ข. จักรพรรดิญี่ปุ่นได้ส่งมาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ค. รัฐบาลญี่ปุ่นได้ส่งมาถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

อ่านบทความ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๖ - ๑๙

เม่น กับ งู

เม่นตัวหนึ่งไม่มีที่อยู่อาศัย มันไปขอยู่กับสัตว์อื่น ๆ แต่ก็ได้รับการปฏิเสธครั้งเมื่อได้พบกับฝูงมันพยายามอ่อนน้อมจนพวกงูเกิดใจอ่อน ยอมให้อาศัยอยู่ในรูด้วย แต่ไม่นานเท่าใด งูก็รู้ว่าพวกมันคิดผิดเพราะต่างก็ โดนขนที่แข็งและแหลมของเม่นที่แทงตามร่างกายได้รับความเจ็บปวดไปตาม ๆ กัน 'เพื่อนเอ๋ย เพื่อเห็นแก่ส่วนรวม เจ้าจงไปหาที่อยู่ใหม่เถอะ' ผู้เป็นหัวหน้างูพยายามวิงวอน "เพราะพวกเราลำบากกันเหลือเกิน" แต่เม่นกลับนอนเฉยทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ เมื่อรำคาญหนักเข้า เนื่องจากพวกงูเข้าซี้จะให้ย้ายออกไปจากรัง มันจึงตวาดกลับไปว่า "ข้าอยู่ที่นี่ก็สบายดีแล้ว หากพวกเจ้าคิดว่าลำบากจนทนไม่ไหวทำไมไม่อพยพไปอยู่ที่ใหม่ซะล่ะ"

๑๖. "เพื่อนเอ๋ย เพื่อเห็นแก่ส่วนรวม เจ้าจงไปหาที่อยู่ใหม่เถอะ" จากข้อความผู้พูดแสดงความรู้สึกอย่างไร

(การขยายความ)

ก. ขอความเมตตา

ข. ชักจูงให้เห็นด้วย

ค. ชักชวนให้คล้อยตาม

๑๗. เมื่อเวลาผ่านไป เม่นกับงูเป็นอย่างไร (การตีความ)

- ก. พวงงูล่าบาก
- ข. เม่นมีความทุกข์
- ค. ทั้งสองมีความสุข

๑๘. ภาชนะสำหรับขังหรือใส่น้ำ ก้นสอบ ปากแคบกว่าโอ่ง ลักษณะดังกล่าวตรงกับข้อใด (การแปลความ)

- ก. ตุ่ม
- ข. ชาม
- ค. ชะลอม

๑๙. จากข้อความข้างต้น “เวลาทำอะไรเราควรพิจารณาให้ถี่ถ้วนเสียก่อน” ข้อความนี้มีความหมายตรงกับข้อใด (การแปลความ)

- ก. รอบคอบ
- ข. เรียบร้อย
- ค. รับผิดชอบ

๒๐. เขารู้สึกอ่อนแรงหมดกำลังใจเมื่อสอบไม่ผ่าน จากข้อความที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร (การแปลความ)

- ก. งอแง
- ข. ว้าวุ่น
- ค. ท้อแท้

๒๑. คำในข้อใดมีความหมายเหมือนกัน (การแปลความ)

- ก. เปล่าเปลี่ยว อ้างว้าง
- ข. โครมคราม ต่อยหอย
- ค. เคว้งคว้าง เก้งก้าง

๒๒. วันนี้นั่งอาสาเป็นผู้นำเที่ยวพานักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (การขยายความ)

- ก. นักข่าว
- ข. มัคคุเทศก์

ค. บรรณารักษ์

๒๓. เสือเข้าซื้อด้วยความอยากลอง กระต่ายก็แก้งห้าม ยิ่งกระต่ายทำ**อิดเอื้อน** เสือก็ยังอยากกินมากขึ้น คำว่า อิดเอื้อน มีความหมายตรงกับข้อใด (การแปลความ)

ก. มีท่าทีเชิงง้อ ไม่กระตือรือร้น

ข. แสดงอาการไม่ค่อยเต็มใจ

ค. รื่นเริง ยินดี

๒๔. ธีระทำการงานอย่างแข็งขันไม่ปล่อยปละละเลยไปอยู่ที่ใดจึงมีแต่คนรัก

ข้อความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด (การแปลความ)

ก. ขยัน

ข. ฉลาด

ค. ประหยัด

อ่านนิทาน แล้วตอบคำถามข้อที่ ๒๕

นิทานเรื่อง ลากับเจ้านาย

ลาตัวหนึ่ง ไปขอร้องเทวดาให้ช่วยหานายใหม่ให้ เพราะมันไม่พอใจนายคนเดิม ที่มีอาชีพขายเครื่องเทศ เนื่องจากเขาใช้งานมันหนัก แต่กลับให้อาหารเพียงเล็กน้อย เทวดาเตือนลาให้คิดดี ๆ เสียก่อน แต่ลากลับยืนยันคำเดิม เทวดาจึงให้มันไปอยู่กับ คนทำกระเบื้อง ปรากฏว่านายคนนี้ใช้งานมันหนักยิ่งกว่า มันทนไม่ไหวจึงไปขอเทวดา เปลี่ยนนายอีกครั้ง เทวดาจึงบอกกับลาว่า "ครั้งนี้ข้าจะส่งเจ้าไปอยู่กับคนฟอก-หนังสัตว์แทนแล้วกัน" ลารู้ตัวทันทีว่า ตนต้องตกอยู่ในอันตรายเป็นแน่ มันได้แต่คร่ำครวญว่า "ถ้าเช่นนั้นข้าขอกลับไปอยู่กับนายคนแรกหรือคนที่สองจะดีกว่า หากข้าตายไปก็ยังเหลือหนังหุ้มกระดูกอยู่บ้าง"

๒๕. ข้อใดสรุปได้ตรงกับใจความสำคัญของเรื่องนี้ (การขยายความ)

ก. จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่

ข. ทำสิ่งใดย่อมได้รับผลเช่นนั้น

ค. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้

๒๖. จากนิทาน ถ้าลาไปอยู่กับคนฟอกหนังสัตว์ นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไร (การตีความ)

- ก. คนฟอกหนังสัตว์ฆ่าลาแล้วนำหนังลาไปขาย
- ข. ลากินอาหารจนตัวอ้วนท้วนสมบูรณ์
- ค. ลาได้รับการเลี้ยงดูเป็นอย่างดี

๒๗. เราควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นมิตรที่ดี (การแปลความ)

- ก. หยิบของจากที่บ้านมาให้เพื่อน
- ข. ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมีทุกข์
- ค. เอาใจเพื่อนทุกอย่าง

อ่านเนื้อเพลง แล้วตอบคำถามข้อ ๒๘

เรามีตะวันดวงเดียวไม่มีพระจันทร์ดวงใดสว่างสดใสเท่าเรามองจากมุมนี้
มุมที่มีใจแห่งรักแห่งความเมตตาอารี พวกเราน้องพี่สามัคคีประเทศไทย

เพลง สามัคคีประเทศไทย

๒๘. ข้อใดคือข้อคิดที่ได้จากบทเพลงนี้ (การขยายความ)

- ก. ประเทศที่สวยงามทำให้คนสามัคคีกัน
- ข. แต่ละประเทศมีมุมสวยงามแตกต่างกัน
- ค. คนไทยมีความรักและสามัคคีกัน

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถามข้อ ๒๙ - ๓๐

มดเอ๋ยมดแดง
ใครกล้ำกรายทำร้ายถึงรังมัน
สู้ได้หรือมิได้ใจสาหัส
ถ้ารังเราใครกล้ำมาราวิ

เล็กเล็กเรียวแรงแข็งขัน
ก็วิ่งพुरुพुरुกันมาทันที
ปากกัดกันต่อไม่ถอยหนี
ต้องต่อยตีทรหดเหมือนมดเอย

๒๙. จากบทร้อยกรองข้างต้น ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของมด (การตีความ)

- ก. เล็กเล็กเรียวแรงแข็งขัน
- ข. สู้ได้หรือมิได้ใจสาหัส
- ค. ถ้ารังเราใครกล้ำมาราวิ

๓๐. จากบทร้อยกรองข้างต้น **ไม่ได้กล่าวถึงข้อใด** (การตีความ)

ก. อาหารของมด

ข. รูปร่างของมด

ค. นิสัยของมด

**เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**

1. ค	16. ค
2. ค	17. ก
3. ค	18. ก
4. ข	19. ก
5. ก	20. ค
6. ข	21. ก
7. ค	22. ข
8. ก	23. ข
9. ค	24. ก
10. ก	25. ก
11. ก	26. ก
12. ค	27. ข
13. ค	28. ค
14. ค	29. ค
15. ก	30. ก

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ ร่วมกับผังกราฟิก

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาประเด็นที่สอบถามให้เข้าใจ และตอบคำถามโดยพิจารณาว่านักเรียนมีความพึงพอใจในประเด็นนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดเพียงช่องเดียว

5	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านครูผู้สอน					
1. ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบก่อนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน					
2. ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและดูแลนักเรียนในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง					
3. ครูเปิดโอกาสเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม					
ด้านเนื้อหา					
4. เนื้อหาที่เรียนมีการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหา					
5. เนื้อหามีความเหมาะสมกับระยะเวลาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6. เนื้อหามีความน่าสนใจและเข้าใจง่าย					
ด้านการจัดการเรียนรู้					
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดการเรียนรู้					
8. นักเรียนมีการตั้งประเด็นคำถามในสิ่งที่ต้องการทราบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน					
9. นักเรียนสามารถจดบันทึกประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้เพื่อสรุปใจความเป็นผังกราฟิก					
10. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น					
ด้านสื่อการสอน					
11. สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและทันสมัย					
12. สื่อการสอนสามารถช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น					
ด้านการวัดและประเมินผล					
13. มีการประเมินผลการเรียนรายบุคคล					
14. เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้					
15. แบบทดสอบมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์
ร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ				$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4			
1.จุดประสงค์							
1.สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน ตารางโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	5	4	5	5	4.75	0.50	มากที่สุด
2. เขียนครอบคลุมทุกด้านด้านความรู้ (K) ด้านทักษะและกระบวนการ (P) ด้านคุณลักษณะ (A)	5	4	4	5	4.50	0.58	มากที่สุด
2. สาระการเรียนรู้							
2.1 สาระการเรียนรู้ในแผนการจัด การเรียนรู้สอดคล้องกับโครงสร้างหน่วย การเรียนรู้	5	4	4	5	4.50	0.58	มากที่สุด
3.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน							
3.1 ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจ เนื้อหาของเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
3.2 ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้ง คำถาม	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ขั้นที่ 3 Read (R) คือ การอ่าน	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 ขั้นที่ 4 Record (R) คือ การจด บันทึก	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.5 ขั้นที่ 5 Recite (R) คือ สรุปร ใจความ	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
3.6 ขั้นที่ 6 Reflect (R) คือ ทบทวน วิเคราะห์	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ				$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4			
4.สื่อการเรียนรู้							
4.1 ใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา	5	5	5	4	4.75	0.50	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	5	4	4.75	0.50	มากที่สุด
5.การวัดและการประเมินผล							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 มีเกณฑ์การวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม					4.81	0.40	มากที่สุด

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์
 ร่วมกับผังกราฟิก

ข้อที่	IOC	ค่า p	ค่า r	แปลผล
1*	1.00	0.60	0.67	คัดเลือกไว้
2	1.00	0.67	0.27	ตัดทิ้ง
3	0.75	0.20	0.00	ตัดทิ้ง
4	0.50	0.73	0.27	ตัดทิ้ง
5	0.75	0.70	0.20	ตัดทิ้ง
6	0.50	0.47	0.27	ตัดทิ้ง
7	1.00	0.33	0.13	ตัดทิ้ง
8*	1.00	0.60	0.53	คัดเลือกไว้
9*	1.00	0.50	0.47	คัดเลือกไว้
10*	1.00	0.43	0.47	คัดเลือกไว้
11	0.75	0.60	0.00	ตัดทิ้ง
12*	0.50	0.63	0.47	คัดเลือกไว้
13*	0.50	0.67	0.40	คัดเลือกไว้
14	1.00	0.63	0.33	ตัดทิ้ง
15*	0.75	0.60	0.40	คัดเลือกไว้
16*	1.00	0.27	0.53	คัดเลือกไว้
17*	0.75	0.40	0.40	คัดเลือกไว้
18*	0.50	0.53	0.53	คัดเลือกไว้
19*	1.00	0.57	0.47	คัดเลือกไว้
20	1.00	0.60	0.13	ตัดทิ้ง
21*	1.00	0.53	0.67	คัดเลือกไว้
22*	1.00	0.63	0.73	คัดเลือกไว้
23*	0.75	0.60	0.67	คัดเลือกไว้
24*	1.00	0.40	0.40	คัดเลือกไว้
25*	0.50	0.47	0.53	คัดเลือกไว้

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	IOC	ค่า p	ค่า r	แปลผล
26*	1.00	0.33	0.40	คัดเลือกไว้
27	1.00	0.53	0.27	ตัดทิ้ง
28*	1.00	0.43	0.73	คัดเลือกไว้
29*	1.00	0.43	0.60	คัดเลือกไว้
30	0.50	0.43	0.20	ตัดทิ้ง
31*	1.00	0.30	0.47	คัดเลือกไว้
32*	1.00	0.43	0.47	คัดเลือกไว้
33*	0.50	0.43	0.60	คัดเลือกไว้
34*	1.00	0.60	0.67	คัดเลือกไว้
35*	1.00	0.53	0.67	คัดเลือกไว้
36	1.00	0.43	0.20	ตัดทิ้ง
37*	0.75	0.57	0.47	คัดเลือกไว้
38*	1.00	0.57	0.47	คัดเลือกไว้
39*	1.00	0.43	0.47	คัดเลือกไว้
40*	1.00	0.40	0.67	คัดเลือกไว้
41*	1.00	0.33	0.53	คัดเลือกไว้
42*	1.00	0.37	0.47	คัดเลือกไว้
43	1.00	0.43	0.33	ตัดทิ้ง
44	0.75	0.33	0.13	ตัดทิ้ง
45	1.00	0.67	0.27	ตัดทิ้ง
46	1.00	0.70	0.20	ตัดทิ้ง
47	1.00	0.17	0.07	ตัดทิ้ง

* หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้ ค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.67 และค่าอำนาจจำแนก รายข้อ (r) ตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไป โดยข้อที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ

ตาราง 14 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ทั้งฉบับโดยใช้
วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) จากสูตร KR -20

Reliability Statistics	
KR -20	N of Items
0.926	47

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ				ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4			
ด้านครูผู้สอน							
1. ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ ก่อนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความ สอดคล้อง
2. ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและดูแลนักเรียน ในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความ สอดคล้อง
3. ครูเปิดโอกาสเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ ซักถาม	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความ สอดคล้อง
ด้านเนื้อหา							
4. เนื้อหาที่เรียนมีการจัดลำดับความยาก ง่ายของเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความ สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความเหมาะสมกับระยะเวลา และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความ สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความน่าใจและเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความ สอดคล้อง
ด้านการจัดการเรียนรู้							
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้กับ สมาชิกเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความ สอดคล้อง

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ				ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4			
ด้านการจัดการเรียนรู้							
8. นักเรียนมีการตั้งประเด็นคำถามในสิ่งที่ต้องการทราบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง
9. นักเรียนสามารถจดบันทึกประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้เพื่อสรุปใจความเป็นผังกราฟิก	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง
10. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง
ด้านสื่อการสอน							
11. สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและทันสมัย	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง
12. สื่อการสอนสามารถช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง
ด้านการวัดและประเมินผล							
13. มีการประเมินผลการเรียนรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง
14. เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง
15. แบบทดสอบมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	4	1.00	มีความสอดคล้อง

ตาราง 16 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับโดยใช้หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.898	15

